

**Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych
Naczelnej Rady Adwokackiej**

ul. Świętojerska 16, 00-202 Warszawa

tel. 22 505 25 02, fax 22 505 08

e-mail: nra@nra.pl www.nra.pl

**Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych
Naczelnej Rady Adwokackiej**

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
INSTYTUTU LEGISLACJI I PRAC PARLAMENTARNYCH
NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ**

**W KADENCJI NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ
OBEJMUJĄCEJ LATA 2021 – 2025**

(OKRES OBJĘTY SPRAWOZDANIEM: 29 KWIEŚNIA 2021 R. - 19 MARCA 2025 R.)

Warszawa, 31 marca 2025 roku

I. PODSTAWOWE INFORMACJE O INSTYTUCIE

Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych Naczelnej Rady Adwokackiej (dalej: „Instytut”, „ILiPP”) został powołany na podstawie Uchwały Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z 29.04.2021 r.

Zakres działania

Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych stanowi powołaną przy Naczelnej Radzie Adwokackiej wewnętrzną jednostkę organizacyjną, działającą na prawach komisji, której celem jest:

- 1) aktywny udział środowiska adwokackiego w procesach prawodawczych,
- 2) tworzenie i przedkładanie projektów aktów prawnych, opinii oraz propozycji zmian w obowiązujących aktach prawnych,
- 3) podejmowanie inicjatyw legislacyjnych, mających na celu regulację i ochronę prawną interesów obywateli, przedsiębiorców, adwokatów, wymiaru sprawiedliwości, środowisk prawniczych oraz wszystkich grup społecznych, których sytuacja prawna wskazuje na konieczność zmian lub regulacji legislacyjnej.

Zakres działalności Instytutu obejmuje w szczególności:

- formułowanie i przedkładanie organom prawotwórczym projektów aktów prawnych i ich zmian,
- aktywny kontakt z organami ustawodawczymi, w tym udział w pracach parlamentarnych i pracach organów administracji rządowej,
- aktywny kontakt z organami wymiaru sprawiedliwości,
- aktywny kontakt ze środowiskiem adwokackim
- analizowanie i opiniowanie aktów prawnych procedowanych przez organy legislacyjne, zgłaszanie uwag i proponowanie rozwiązań alternatywnych,
- organizowanie konferencji dotyczących istotnych zagadnień legislacyjnych,
- zapewnienie adwokatom oraz organom Adwokatury dostępu do informacji o planach legislacyjnych władz i o uchwalanych aktach prawnych, w tym prowadzenie monitoringu tych zagadnień,
- prowadzenie szkoleń dotyczących prawidłowego procesu legislacyjnego, logiki legislacji i konstruowania aktów prawnych,
- organizowanie szkoleń dotyczących nowo wprowadzanych regulacji prawnych, ich zastosowania w praktyce i skutków ich obowiązywania dla obywateli, przedsiębiorców i wymiaru sprawiedliwości.

Struktura organizacyjna

Pracami Instytutu od początku jego powołania kieruje:

- ♦ Dyrektor: adw. Dorota Kulińska.

W skład organu zarządzającego wchodzi też:

- ♦ Wicedyrektor: adw. Adam Praclawski,
- ♦ Wicedyrektor: adw. Magdalena Grabarczyk;
- ♦ Wicedyrektor: adw. dr Agata Koschel-Sturzbecher,
- ♦ Sekretarz: adw. Katarzyna Ignasiewicz

Wewnętrzna organizacja Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych obejmuje:

- ♦ Radę Programową Instytutu, której Przewodniczy Prezes NRA adwokat Przemysław Rosati
- ♦ Zespół Ekspertów,

- ♦ 14 Zespołów tematycznych realizujących zadania z zakresu dziedzin prawa określonych przy ich powołaniu oraz
- ♦ Zespół powołany w celu wdrożenia działalności wydawniczej Instytutu.

II. DZIAŁALNOŚĆ INSTYTUTU

W okresie kadencji NRA 2021-2025, Instytut realizował prace zgodne ze statutowym zakresem jego działania oraz zadania wynikające z założeń corocznie podejmowanych przez Naczelną Radę Adwokacką uchwał w sprawie przyjęcia ramowego planu pracy Naczelnej Rady Adwokackiej na kolejne lata mijającej kadencji, zmierzających do realizacji programowej uchwały Krajowego Zjazdu Adwokatury z dnia 17 września 2021 r. w sprawie zadań powierzonych Naczelnej Radzie Adwokackiej w kadencji 2021-2025, która postulowała podjęcie i przeprowadzenie przez Naczelną Radę Adwokacką, w obecnej kadencji następujących działań w obszarach: „Wykonywanie zawodu”

- 1) Ograniczenie możliwości świadczenia pomocy prawnej przez podmioty nielegitymujące się stosownymi uprawnieniami zawodowymi.
- 2) Zwiększenie zakresu obligatoryjnego zastępstwa procesowego i obrony oraz wyłączności na reprezentację w tych sprawach przez adwokatów i radców prawnych w postępowaniach sądowych i szeroko rozumianych postępowaniach administracyjnych.
- 3) Podjęcie działań umożliwiających wykonywanie zawodu adwokata w formie adwokackiej spółki kapitałowej.
- 4) Podjęcie działań umożliwiających współpracę pomiędzy adwokatami, a kancelariami i spółkami z udziałem adwokatów w oparciu o adwokacką umowę o współpracy.
- 5) Opracowanie jednolitego spójnego projektu rozwiązań legislacyjnych porządkujących zasady świadczenia pomocy prawnej z urzędu, na etapie przedsądowym i sądowym, a także podjęcie wszystkich możliwych działań w celu urealnienia stawek za pomoc prawną świadczoną z urzędu.
- 6) Opracowanie projektu rozwiązań legislacyjnych oraz podejmowanie działań mających na celu uporządkowanie i przywrócenie ładu konstytucyjnego w zakresie funkcjonowania Krajowej Rady Sądownictwa, Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego

♦ Uregulowanie zasad świadczenia pomocy prawnej

ILIIPP w 2021 r. pracował nad projektem rozwiązań legislacyjnych prowadzących do uregulowania zasad świadczenia pomocy prawnej. W tym zakresie Instytut prowadził prace zmierzające do wdrożenia w procesie legislacyjnym rozwiązań legislacyjnych zaproponowanych przez Naczelną Radę Adwokacką w projekcie ustawy o szczególnych zasadach prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu pomocy prawnej, których efektem było skierowanie przez Prezydium NRA we wrześniu 2022 roku, w formie petycji m.in. do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, a także przekazaniu jej do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Rady Ministrów i Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, projektu ustawy regulującej rynek usług prawnych.

Przedłożona z wyżej wskazanym projektem do Senatu RP petycja została uwzględniona w pracach Komisji Praworządności, Praw Człowieka i Petycji Senatu poprzedniej kadencji i była rozpatrywana na kilku posiedzeniach tej Komisji. W pracach przed Komisją aktywnie uczestniczyła Dyrektor ILiPP adw. Dorota Kulińska, za każdym razem zabierając głos i przekazując stanowisko. Zdecydowanie negatywna ocena takiej regulacji pojawiła się ze strony kancelarii odszkodowawczych, których przedstawiciele także uczestniczyli aktywnie we wszystkich pracach Komisji. Pogłębiona dyskusja merytoryczna w Komisji senackiej zdeterminowała konieczność wsparcia stanowiska NRA zewnętrznym autorytetem, a przedłożony projekt uległ pewnej modyfikacji w odpowiedzi na zgłoszoną przez jego oponentów krytykę.

W związku z zakończeniem kadencji Parlamentu prace nad tą petycją zostały przerwane.

W nowej kadencji parlamentarnej prace nad projektem w Senacie zostały wznowione. Nastąpiła też zmiana stanowiska Ministerstwa Sprawiedliwości, które zadeklarowało wsparcie projektu, angażując się w prace nad nim. Wynikiem tej zmiany było m.in. zorganizowanie, z aktywnym udziałem Instytutu i NRA, we wrześniu 2024, seminarium którego przedmiotem była dyskusja nad zmianami niezbędnymi do prawidłowego funkcjonowania rynku usług prawniczych w Polsce. W doniesieniach medialnych obecnie pojawia się termin wskazujący na połowę 2026r. kiedy to Ministerstwo Sprawiedliwości przewiduje swoją gotowość do przedłożenia przedmiotowego projektu, po konsultacjach, do dalszych prac legislacyjnych.

♦ Projekt nowych rozwiązań legislacyjnych zapewniających profesjonalną, obligatoryjną pomoc prawną w postępowaniach cywilnych i gospodarczych

W 2021 r. przez Zespół ds. zmian legislacyjnych w zakresie zapewnienia profesjonalnej reprezentacji obywatela w postępowaniu sądowym opracowany został projekt legislacyjny ustanawiający możliwość wyznaczenia przez sąd w sprawach gospodarczych obligatoryjnego zastępstwa adwokackiego stron postępowania. W związku z podjęciem prac nad projektem uregulowania zasad świadczenia pomocy prawnej, kwestia obligatoryjnej pomocy prawnej w postępowaniach sądowych została włączona do prac nad tym projektem.

♦ Adwokacka spółka kapitałowa

W zakresie rozwiązań umożliwiających wykonywanie zawodu adwokata w formie adwokackiej spółki kapitałowej opracowano projekty zmian w ustawie Prawo o adwokaturze umożliwiające wykonywanie zawodu adwokata w spółkach kapitałowych. Pracami Zespołu zajmującego się opracowaniem tych projektów kieruje adwokat dr Michał Bieniak. W wyniku prac tego Zespołu przedłożono pod dyskusję NRA dwa rozwiązania rozszerzenia form wykonywania zawodu poprzez dopuszczenie do wykonywania zawodu w ramach spółek kapitałowych: spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i prostej spółki akcyjnej. Materiały przedstawione do dyskusji członkom NRA uzupełnione zostały o projekt trzeciej, będący połączeniem dwóch koncepcji zaproponowanych przez Zespół. Projekt ten powstał jako efekt dyskusji na posiedzeniu plenarnym NRA w dniu 8 marca 2025 r. Kontynuacja prac uwzględniająca dalsze sugestie środowiska przewidziana jest po 15 kwietnia 2025 r.

♦ Adwokacka umowa o współpracy

W 2021 roku ILiPP rozpoczął prace nad projektem rozwiązań dotyczących wprowadzenia możliwości wykonywania zawodu adwokata w formie adwokackiej umowy o współpracy. Pierwsze analizy i wstępny projekt możliwych rozwiązań prawnych zaprezentowany został na posiedzeniu plenarnym Naczelnej Rady Adwokackiej w październiku 2021 roku. W ramach prac na rozwiązaniach umożliwiającymi wykonywanie zawodu adwokata w formie umowy gwarantującej świadczenia socjalne odpowiadające tym, które przewidziano w Kodeksie pracy i Ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych nawiązano współpracę bezpośrednio z Prezesem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, która angażując doświadczonych współpracowników wspiera adwokatów w realizacji tego projektu konkretną współpracą. W wyniku tych prac powstał projekt legislacyjny rozszerzający wykonywanie zawodu adwokata w formie adwokackiej umowy o współpracy. Projekt ten poddano szerokim konsultacjom środowiskowym, przeprowadzono także otwarte posiedzenie Plenarne NRA w ramach tzw. „wysłuchania publicznego”, w trakcie którego wszyscy zainteresowani rozszerzeniem form wykonywania zawodu adwokata mogli przedstawić swoje stanowisko i zabrać głos. Wyniki konsultacji będą podstawą decyzji NRA w roku 2025.

I. Prace nad projektem realizowane były poprzez następujące działania:

1. Na posiedzeniu Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej w dniu 14 października 2021 r. adw. Dorota Kulińska, dyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA, przedstawiła zagadnienia objęte trwającą w środowisku adwokackim dyskusją dotyczącą możliwości zatrudniania adwokatów na umowę o pracę. W tym kontekście omówiła materiały robocze Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA w zakresie adwokackiej umowy o współpracy.
2. Na posiedzeniu plenarnym Naczelnej Rady Adwokackiej w dniu 23 października 2021 r. adw. Dorota Kulińska, dyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA, zreferowała materiały robocze Instytutu w zakresie adwokackiej umowy o współpracy. Przedstawiła wyniki i sposób przeprowadzenia oraz dotychczasowego prezentowania wyników przeprowadzonych wśród adwokatów ankiet. Przykładowo ankietą z 2015 roku została skierowana do 22 tys. adwokatów. Odpowiedzi udzieliło ponad 8 tys. adwokatów, czyli 33% środowiska adwokackiego. Wyniki ankiety, w której uczestniczyli adwokaci reprezentujący 30% środowiska w przestrzeni medialnej komunikowane są przez zwolenników nowych rozwiązań jako głos całego środowiska. Taka interpretacja opinii środowiska nie odzwierciedla poglądów większości. Adw. Kulińska omówiła też projekty uchwał przedstawionych na KZA w zakresie możliwości zatrudnienia adwokatów „na etat”. Następnie zreferowała założenia propozycji rozwiązania polegającego na wprowadzeniu nowej umowy nazwanej: „adwokackiej umowy o współpracy”, pozwalającej na objęciu osób wykonujących zawód adwokata w tej formie pełnym ubezpieczeniem społecznym, bez naruszania zasady niezależności adwokata.
3. Na posiedzeniu Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej w dniu 4 listopada 2021 r. powołano Zespół ds. wykonywania zawodu w ramach adwokackiej umowy o współpracy, w skład którego weszli: adw. Dorota Kulińska, przewodnicząca, adw. Aleksander Maziarz, adw. Agata Koschel-Sturzbecher, dr Bartłomiej Mazurkiewicz, adw. Adam Stanach.
4. Podczas posiedzenia plenarnego Naczelnej Rady Adwokackiej w dniach 26-28 maja 2023 r. adw. Dorota Kulińska, dyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA, przedstawiła założenia projektu i wstępne zapisy adwokackiej umowy o współpracy. Propozycja ta, wychodząca naprzeciw oczekiwaniom części środowiska adwokackiego, zawierała rozwiązania, na podstawie których adwokaci mogliby zawierać umowy o pracę. Adw. Kulińska przedstawiła założenia takiego rozwiązania. Zaproponowane rozwiązania po dyskusji skierowano do dalszych prac.
5. Na posiedzeniu plenarnym Naczelnej Rady Adwokackiej w dniach 20-21 października 2023 r. w Katowicach adw. Dorota Kulińska, dyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA, omówiła stan prac nad projektem adwokackiej umowy o współpracy. Poinformowała, że staraniem Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej, udało się nawiązać kontakt z prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, która zadeklarowała chęć wsparcia Adwokatury przy opracowaniu uregulowania ubezpieczeń społecznych adwokatów w ramach adwokackiej umowy o współpracy.
6. Temat ponownie omawiano na 125. posiedzeniu Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej w dniu 29 lutego 2024 r. Adw. Dorota Kulińska, dyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA, przedstawiła wówczas uzupełniony projekt przepisów dotyczących adwokackiej umowy o współpracy. Projekt umowy uzupełniono propozycjami zmian w ustawie Prawo o adwokaturze. Po dyskusji, Prezydium postanowiło kontynuować prace nad projektem, a następnie przedstawić wypracowany dokument na posiedzeniu Naczelnej Rady Adwokackiej do dyskusji.
7. W ramach 126. posiedzenia Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej w dniu 7 marca 2024 r. adw. Dorota Kulińska, dyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA, omówiła stan prac nad kolejnym etapem opracowywania projektu adwokackiej umowy o współpracy. Prezydium przeanalizowało zapisy tego projektu, m.in. pod kątem ochrony tajemnicy adwokackiej oraz zgodności z kodeksem pracy. Po dyskusji, Prezydium postanowiło kontynuować prace podczas obrad plenarnych Naczelnej Rady Adwokackiej na najbliższym posiedzeniu.

8. Na posiedzeniu plenarnym Naczelnej Rady Adwokackiej w dniach 5-6 kwietnia 2024 r. w Lublinie adw. Dorota Kulińska, dyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnej NRA, zreferowała założenia projektu adwokackiej umowy o współpracy regulującego zasady nawiązywania stałej współpracy pomiędzy adwokatami a kancelariami adwokackimi i spółkami adwokackimi, które wykonywane byłyby z uwzględnieniem gwarancji wybranych świadczeń obecnie właściwych wyłącznie dla umowy o pracę oraz z ubezpieczeniem społecznym i zdrowotnym opłacanym na zasadach takich, jak przy umowie o pracę. Naczelna Rada Adwokacka szczegółowo przedyskutowała założenia projektu i ich wpływ na sposób wykonywania zawodu adwokata, który wymaga niezależności. NRA postanowiła o takim opracowaniu projektu zmian w ustawie Prawo o adwokaturze, które wykreowałoby kolejną formę wykonywania zawodu adwokata.

9. W ramach 135. posiedzenia Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej w dniu 16 maja 2024 r. adw. Dorota Kulińska, dyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA, po raz kolejny przedstawiła zmodyfikowany zgodnie z uwagami Naczelnej Rady Adwokackiej projekt adwokackiej umowy o współpracy. Postanowiono o kontynuowaniu prac na kolejnym posiedzeniu Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej.

10. W dniach 23 maja 2024 r. i 6 czerwca 2024 r. na 136. i 137. posiedzeniu Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej powrócono do dyskusji nad projektem, kontynuowano zgłaszanie uwag do poszczególnych, proponowanych rozwiązań. W dyskusji Prezydium zgłosiło poprawki do projektu i podjęto decyzję o kontynuowaniu prac na posiedzeniu plenarnym Naczelnej Rady Adwokackiej w czerwcu br.

11. W dniu 16 czerwca 2024 r. odbyło się posiedzenie plenarne Naczelnej Rady Adwokackiej w Białymstoku adw. Dorota Kulińska, dyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA, zreferowała projekt, który przewiduje stworzenie możliwości wykonywania zawodu adwokata na podstawie adwokackiej umowy o współpracy. W projekcie zastosowanie mają zapisy dotyczące umowy zlecenia i kilka regulacji z prawa pracy. Projekt obejmuje swym zakresem rozwiązania dotyczące ubezpieczenia chorobowego czy zasiłku macierzyńskiego, ale także zawiera przepisy zabezpieczające przed konfliktem interesów – gdy adwokat chce zawrzeć kilka umów, z kilkoma zleciodawcami. Adw. Kulińska podkreśliła, że projekt zawiera dodatkowe zabezpieczenie tajemnicy adwokackiej. Naczelna Rada Adwokacka przedyskutowała założenia projektu. Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej zaproponował zaproszenie całego środowiska adwokackiego do debaty nad tym projektem, w tym w formule otwartej konferencji w październiku br. Naczelna Rada Adwokacka przychyliła się do tej propozycji i będzie kontynuowała pracę nad projektem.

12. Na posiedzeniu Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej w dniu 22 sierpnia 2024 r. adw. Dorota Kulińska, dyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA, przedstawiła podsumowanie prac nad adwokacką umową o współpracy, zaznaczając, że na obecnym etapie prac projekt osiągnął formę, w której poddanie go otwartym konsultacjom wewnętrznym środowiska adwokackiego wydaje się możliwe i uzasadnione.

13. Na posiedzeniu plenarnym Naczelnej Rady Adwokackiej w dniu 7 września 2024 r. adw. Dorota Kulińska przedstawiła proponowaną procedurę przeprowadzenia otwartej debaty dotyczącej adwokackiej umowy o współpracy. Po dyskusji Naczelna Rada Adwokacka zdecydowała o przeprowadzeniu środowiskowej, otwartej debaty na temat adwokackiej umowy o współpracy 18 października w Krakowie, z uwzględnieniem szerokich konsultacji w mediach Naczelnej Rady Adwokackiej, w trakcie których przedstawiono istotne elementy projektu oraz wyniki analiz proponowanych rozwiązań, ich wad i zalet także w aspekcie ekonomicznym.

II. Konsultacje środowiskowe

Na posiedzeniu plenarnym Naczelnej Rady Adwokackiej w dniu 7 września 2024 r. w Rzeszowie Naczelna Rada Adwokacka podjęła decyzję o przeprowadzeniu otwartych, środowiskowych

konsultacji dotyczących przygotowanego projektu, które postanowiono rozszerzyć o dyskusję dotyczącą także samej, pojawiającej się w przestrzeni publicznej, idei dopuszczenia umowy o pracę jako alternatywnej formy wykonywania umowy o pracę. Zakończenie procesu konsultacji przewidziano na dzień 18 października 2024 r., gdzie w ramach otwartego posiedzenia plenarnego Naczelnej Rady Adwokackiej, zaprezentowane miałyby być podsumowanie prac i przeprowadzone tzw. „wysłuchanie publiczne” wszystkich przedstawicieli środowiska adwokackiego, którzy zgłoszą swój udział w tym posiedzeniu. Zgodnie z przyjętą procedurą, prawo do udziału w konsultacjach i w wysłuchaniu publicznym zakomunikowano wszystkim adwokatom, także mailingiem kierowanym indywidualnie do każdego adwokata. Udział w konsultacjach przewidywał możliwość przedłożenia uwag do projektu w formie pisemnej z wykorzystaniem komunikacji mailowej oraz poprzez przedstawienie stanowiska osobiście w trakcie udziału w posiedzeniu Naczelnej Rady Adwokackiej w dniu 18 października 2024 r.

Wszystkie materiały wykorzystywane w pracach NRA nad tym projektem oraz będące wynikiem tych prac, od 7 października 2024 dostępne są na stronie: Adwokatura.pl, w zakładce: Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych; Adwokacka Umowa o Współpracy; pod linkiem: <https://www.adwokatura.pl/instytut-legislacji-i-prac-parlamentarnych-nra/adwokacka-umowa-o-wspolpracy/adwokacka-umowa-o-wspolpracy/>

III. Otwarte posiedzenie plenarne Naczelnej Rady Adwokackiej 18 października 2024 r.

18 października 2024 r. odbyło się w Krakowie otwarte posiedzenie plenarne Naczelnej Rady Adwokackiej dotyczące projektu adwokackiej umowy o współpracy.

Przedstawiono informacje statystyczne dotyczące przebiegu konsultacji. Obecnie w Polsce jest ok. 26.000 adwokatów wpisanych na listy, z tego 22.218 wykonuje zawód. W reakcji na zaproszenie do konsultacji przesłano 40 w większości indywidualnych, w kilku przypadkach w imieniu kilku lub jak można się domyślać kilkunastu osób, choć brak było takich informacji, opinii. Do udziału w dzisiejszym wysłuchaniu na wyraźną prośbę Naczelnej Rady Adwokackiej 8 Izb zgłosiło swoich przedstawicieli, a do dyskusji zgłosiło się samodzielnie 9 osób! Nawet sumując te liczby dla określenia poziomu zainteresowania tematem wskazać można, że jako wart zainteresowania temat potraktowało 0,25% adwokatów wykonujących zawód. Do udziału w dzisiejszym wysłuchaniu 8 osób zgłoszono jako przedstawicieli Izb, 9 osób zgłosiło się bezpośrednio jako uczestnicy występujący w imieniu własnym lub określonych grup wewnątrzśrodowiskowych. Łącznie więc w trakcie prawie półtoramiesięcznych konsultacji, w odniesieniu do kilkunastu publikacji zawierających materiały opracowane przez Nacelną Radę Adwokacką aktywne zainteresowanie wyraziło 0,25% adwokatów wykonujących zawód.

Następnie swoje stanowiska przedstawiali w kolejności adwokaci wskazani przez poszczególne Izby Adwokackie prezentując informacje dotyczące przede wszystkim poznaniu zainteresowania ewentualnym wprowadzeniem zmian do ustawy Prawo o adwokaturze zmian w zakresie form wykonywania zawodu oraz ewentualnych opinii prezentowanych w ramach danej Izby.

Następnie przedstawiono podsumowanie opinii wniesionych w formie pisemnej: główne tezy i wnioski wystąpień przekazanych do Naczelnej Rady Adwokackiej, przez adwokatów, którzy w odpowiedzi na zaproszenie do udziału w konsultacjach wystosowane w formie mailingu do wszystkich adwokatów i zaproszenia publikowane w mediach społecznościowych oraz w innych publikacjach, zostały przesłane do NRA.

Wpłynęło 40 opinii w formie mailowej. Co oznacza, że aktywne zainteresowanie tematem wyraziło gremium adwokatów nie przekraczające 0,2% wszystkich adwokatów wykonujących zawód. Choć wszyscy otrzymali zaproszenie.

Z 40 złożonych stanowisk 27 to *de facto* deklaracje za lub przeciw adwokackiej umowie o współpracy czy umowie o pracę, bez szerszego uzasadnienia. Wypowiedzi te stanowią raczej głos plebiscytowy niż opinie oparte na argumentacji.

Wobec powtarzających się w opiniach argumentów o lawinowym przechodzeniu adwokatów do korporacji radców prawnych z uwagi na brak możliwości wykonywania zawodu adwokata w formie umowy o pracę zaprezentowano informację przesłaną w tej sprawie przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Informacja dotyczy osób, które z adwokatury przeszły radców prawnych:

- w 2020 roku na 19.889 adwokatów wykonujących zawód na listę radców prawnych wpisało się 159 adwokatów, to jest 0,8% adwokatów,
- w 2021 roku na 20.704 adwokatów wykonujących zawód na listę radców prawnych wpisało się 127 adwokatów, to jest 0,6% adwokatów,
- w 2022 roku na 21.428 adwokatów wykonujących zawód na listę radców prawnych wpisało się 184 adwokatów, to jest ok. 0,86% adwokatów,
- w 2023 roku na 22.218 adwokatów wykonujących zawód na listę radców wpisało się 196 adwokatów, to jest 0,88% adwokatów.

Oznacza to, że procent adwokatów przenoszących się do radców prawnych w ostatnich 4 latach, kiedy temat lawinowego przenoszenia się adwokatów do radców prawnych jest tak dramatycznie eksponowany medialnie jako zagrożenie dla istnienia naszej profesji, nie dotyczy nawet 1% adwokatów aktywnych zawodowo.

Podsumowanie wyników prac Instytutu w zakresie projektu wdrożenia adwokackiej umowy o współpracy i wnioski z przeprowadzonych konsultacji i „wysłuchania publicznego” w tej sprawie, adw. Dorota Kulińska przedstawiła na posiedzeniu plenarnym NRA w dniu 10 stycznia 2025 r.

♦ System świadczenia pomocy prawnej z urzędu, pozycja adwokatury w systemie nieodpłatnej pomocy prawnej.

W 2021 r. odbyło się kilka spotkań Zespołu ds. zmian w systemie świadczenia pomocy prawnej z urzędu i zmiany stawek wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z urzędu, którego zadaniem jest opracowanie propozycji zmian w powyższym zakresie. Zespołu zgromadził materiały dotyczące zasad rozliczeń i stawek za świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej z urzędu w innych krajach Unii Europejskiej, jako materiał porównawczy, pozwalający skonstruować propozycje konkretnych zmian. W zakres działalności ILiPP w tym zakresie zaliczyć można opracowanie jednolitego, rekomendowanego adwokatom stanowiska odnośnie podstaw żądania przez adwokata wynagrodzenia za pomoc świadczoną z urzędu oraz udostępnienie wzoru wniosku takiego wystąpienia z wzorcowym uzasadnieniem.

W swojej działalności w roku 2022 w dalszym ciągu Instytut koncentrował się na zabieganiu o zmiany legislacyjne związane z zasadami i wynagrodzeniem za świadczenie pomocy prawnej z urzędu. Prace te obejmowały następujące sfery aktywności:

- a) inicjatywy zmierzające do zmiany obowiązującego stanu prawnego w zakresie określającym stawki wynagrodzeń za świadczenie pomocy prawnej z urzędu;
- b) Instytut opracował też założenia akcji uświadamiającej, skierowanej do przedstawicieli władzy odpowiedzialnych za uregulowanie wysokości wynagrodzeń pełnomocników z urzędu i skierowanej do obywateli, w celu rozpowszechnienia świadomości obywateli wagi i roli pełnomocników świadczących pomoc prawną z urzędu. Prace te będą kontynuowane;
- c) w czerwcu 2022 r. Instytut zorganizował Konferencję „W labiryncie pomocy prawnej z urzędu” - *czas na poważne zmiany*” skierowaną nie tylko do adwokatów, ale też do całego środowiska

prawnego i ustawodawcy, której zadaniem było wypracowanie koncepcji zmian systemu organizowania świadczenia pomocy prawnej z urzędu;

- d) prace nad projektem nowej ustawy o świadczeniu pomocy prawnej z urzędu przez adwokatów i radców prawnych z opracowaniem nowego systemu wynagradzania za świadczenie pomocy prawnej z urzędu i połączeniem elementów nieodpłatnej pomocy prawnej w zakresie poradnictwa ze świadczeniem pomocy prawnej z urzędu w postępowaniach przed właściwymi organami wymiaru sprawiedliwości.
- e) promowanie wypracowanej w ramach działalności ILiPP koncepcji nowej ustawy o świadczeniu pomocy prawnej z urzędu przez adwokatów i radców prawnych i opracowanie nowego systemu wynagradzania za świadczenie pomocy prawnej z urzędu i połączeniem elementów nieodpłatnej pomocy prawnej w zakresie poradnictwa ze świadczeniem pomocy prawnej z urzędu w postępowaniach przed właściwymi organami wymiaru sprawiedliwości.

W ramach działań legislacyjnych zmierzających do zmian w ustawie o nieodpłatnej pomocy prawnej, poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej Instytut w okresie całej kadencji Instytut bardzo intensywnie uczestniczył we wszystkich prowadzonych w powyższym zakresie pracach. Osobą wiodącą w pracach Instytutu w tym zakresie jest Przewodniczący Zespołu ds. nieodpłatnej pomocy prawnej ILiPP adwokat Mariusz Hassa.

- a) Instytut aktywnie i skutecznie na obecnym etapie prac legislacyjnych podejmował działania zmierzające do wykazania iż planowane przez projektodawcę rozwiązania legislacyjne, w tym rozwiązanie przekazania funkcji organizacyjnej w zakresie koordynacji świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej wyłącznie w ręce organizacji pozarządowych z wyłączeniem organów adwokatury i samorządu radcowskiego jest nie zasadnym tworzeniem bardzo kosztownego pośrednictwa, którego udział w tym procesie kumulować będzie dalsze podwyższone wydatki Skarbu Państwa na świadczoną pomoc prawną i jednocześnie wpłynie na istotne zmniejszenie wynagrodzeń bezpośrednich wykonawców świadczących tą pomoc na rzecz obywateli; ustawodawca na obecną chwilę wycofał się z tych koncepcji;
- b) W 2023 i 2024 roku Instytut kontynuował działania zmierzające do wpływania na zmiany proponowane w ustawie o nieodpłatnej pomocy prawnej, poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej; działania te realizowano na forum Rady Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, Poradnictwa Obywatelskiego i Edukacji przy Prezydencie RP, m.in. poprzez aktywny udział w posiedzeniach tej Rady przedstawiciela NRA – adw. Mariusza Hassy i składanie pism oraz wniosków proponujących poszczególne rozwiązania. Pod koniec kadencji Parlamentu projekt zmiany ustawy – niedoskonały z punktu widzenia adwokatury – wpłynął do Sejmu. Wskazać jednak należy, że wiele wniosków i sugestii dotyczących pierwotnego projektu, na skutek działań adwokatury zostało z niego wycofanych. Wielokrotnie zbieżne w poszczególnych kwestiach stanowisko NRA i Związku Powiatów Polskich znalazło odzwierciedlenie w inicjatywie podjęcia współpracy w dalszych pracach legislacyjnych dotyczących nieodpłatnej pomocy prawnej i w praktycznym rozwiązywaniu bieżących problemów. Spotkanie inicjujące współpracę miało miejsce w siedzibie NRA w dniu 13 grudnia 2023 r.
- c) Instytut też aktywnie i skutecznie na obecnym etapie prac legislacyjnych podejmował działania zmierzające do wykazania iż planowane przez projektodawcę rozwiązania legislacyjne, w tym rozwiązanie przekazania funkcji organizacyjnej w zakresie koordynacji świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej wyłącznie w ręce organizacji pozarządowych z wyłączeniem organów adwokatury i samorządu radcowskiego jest nie zasadnym tworzeniem bardzo kosztownego pośrednictwa, którego udział w tym procesie kumulować będzie dalsze podwyższone wydatki Skarbu Państwa na świadczoną pomoc prawną i jednocześnie wpłynie na istotne zmniejszenie wynagrodzeń bezpośrednich wykonawców świadczących tą pomoc na rzecz obywateli; ustawodawca na obecną chwilę wycofał się z tych koncepcji;

♦ Działania mające na celu uporządkowanie i przywrócenie ładu konstytucyjnego w zakresie funkcjonowania Krajowej Rady Sądownictwa, Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego

W mijającej kadencji ILiPP realizował także inną istotną sferę swej działalności angażując się w procesy legislacyjne i tworzenie projektów konkretnych rozwiązań legislacyjnych dotyczących systemowych rozwiązań prawnych w tym w zakresie propozycji rozwiązań przywracających praworządność i demokratyczne zasady państwa prawa oraz brał aktywny udział w projektach legislacyjnych dotyczących interesów i wolności wszystkich obywateli. Przedmiotem negatywnej oceny Instytutu były realizowane w latach 2017 - 2023 projekty powodujące dekompozycji wymiaru sprawiedliwości. Opinie składane w tym zakresie i pozostałe obejmujące tę sferę działalności Instytutu aktywności opisano w dalszej części sprawozdania.

W tym zakresie na szczególną uwagę zasługuje cykl konferencji: Wymiar sprawiedliwości w Polsce – Perspektywa przyszłości. Kolejne edycje konferencji odbyły się w latach 2021-2023. W konferencjach uczestniczyli najwybitniejsi konstytucjoniści, akademicy, sędziowie i adwokaci. Zainteresowanie wydarzeniami odzwierciedlało się liczbą uczestników, którzy w wersji stacjonarnej lub zdalnej uczestniczyli w konferencjach. Ich liczba sięgnęła powyżej 600 osób.

Po wyborach 2023 roku, aktywność Instytutu w opisywanym obszarze nie uległa zmniejszeniu. Instytut aktywnie włączył się w opracowywanie projektów zmian w prawie mających na celu przywrócenie demokratycznych standardów wymiaru sprawiedliwości i praworządności w Polsce. Składane w tym zakresie projekty i opinie opisane zostały w dalszej części sprawozdania.

♦ Bieżący udział w procesach legislacyjnych w Sejmie RP i oraz Senacie RP

ILiPP angażował się w procesy legislacyjne dotyczące wszystkich rozwiązań istotnych dla adwokatury zarówno w zakresie wykonywania zawodu adwokata, jak i we wszystkich kwestiach dotyczących bezpośrednio pracy adwokata.

W trakcie mijającej kadencji Instytut realizował prace zmierzające do wprowadzenia zmian w ustawie z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze, w konsekwencji tych działań obecnie w Sejmie procedowany jest projekt zmian w prawie o adwokaturze przyjęty uchwałą NRA, a przedłożony w procesie legislacyjnym jako projekt poselski przez posłów Polski 2050.

NRA przygotowała też i udostępniła wzory dokumentów w zakresie dostosowania do wymogów wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (AML).

W zakresie egzaminów zawodowych Instytut inicjował propozycje rozwiązań legislacyjnych, których celem ma być usprawnienie systemu przeprowadzania egzaminów na aplikację adwokacką, odbywanie tej aplikacji i przeprowadzanie egzaminu adwokackiego, w szczególności w zakresie uregulowania wysokości opłat ponoszonych przez osoby przystępujące do egzaminu adwokackiego.

III. KALENDARIUM PRAC INSTYTUTU

W okresie objętym sprawozdaniem przedstawiciele Instytutu uczestniczyli w licznych spotkaniach i aktywnościach w kontaktach z zewnętrznym otoczeniem adwokatury.

W 2021 roku z odnotowanych 50 wydarzeń, jako istotne należy wskazać:

- 30.04.2021 r. Spotkanie z przedstawicielami samorządu radców prawnych, w którym udział wzięli adw. Przemysław Rosati oraz adw. Dariusz Goliński. Przedmiotem spotkania było omówienie wspólnego stanowiska dotyczącego zmian w ustawie z dnia 20.04.2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (druk nr 899).

- 07.05.2021 r. Drugie spotkanie z przedstawicielami samorządu radców prawnych, w którym wzięli udział adw. Przemysław Rosati i adw. Dariusz Goliński. Przedmiotem spotkania było omówienie zmian w ustawie z dnia 20.04.2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (druk nr 899).
- 30.06.2021 r. Posiedzenie Parlamentarnego Zespołu Obrony Praworządności nt. *„Zapaść w polskim wymiarze sprawiedliwości. Diagnoza i recepty”*. Podczas posiedzenia Naczelną Radę Adwokacką reprezentowała adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA oraz adwokat Dariusz Goliński.
- 01.07.2021 r. udział w konferencji *„Procedury chore na COVID? Jak pandemia dotknęła procedurę cywilną, karną i sądowo administracyjną.”* Konferencję zorganizowali Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Komisja Praw Człowieka przy NRA Podczas posiedzenia Instytut reprezentowała adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA.
- 07.07.2021 r. Wspólne posiedzenie Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji w Senacie, dotyczące: rozpatrzenia ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego, rozpatrzenia ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, rozpatrzenia ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny Podczas posiedzenia Naczelną Radę Adwokacką reprezentowała adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA oraz adwokat Maciej Obrębski.
- 12.07.2021 r. Adw. Dorota Kulińska, przekazała w piśmie skierowanym do SSO Wojciecha Łukowskiego, zastępcy koordynatora krajowego ds. koordynacji wdrożeń systemów informatycznych w sądach powszechnych, uwagi do funkcjonowania Portalu Informacyjnego Sądów Powszechnych.
- 26.08.2021 r. Adw. Dorota Kulińska, jako prelegent uczestniczyła w debacie *„Bariery w dochodzeniu i zarządzaniu wierzytelnościami”*, zorganizowanej przez Konfederację Lewiatan.
- 24.09.2021 r. XI Konferencja Fundacji Court Watch Polska nt. konsekwencji dla obywateli jakie niosą ostatnie zmiany w kpc i kpk. Podczas posiedzenia Naczelną Radę Adwokacką reprezentowała adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA.
- 28.09.2021 r. Dyskusja podczas posiedzenia Parlamentarnego Zespołu ds. Reformy Wymiaru Sprawiedliwości, którego przedmiotem były kwestie związane z zastępczymi doręczeniami komorniczymi w postępowaniu cywilnym. Podczas posiedzenia Naczelną Radę Adwokacką reprezentowała adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA.
- 05.10.2021 r. Posiedzenie senackiej Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji. Komisja rozpatrywała m.in. petycje Naczelnej Rady Adwokackiej, dotyczące prawa do obrony tymczasowo aresztowanym oraz kosztów nieopłaconej pomocy prawnej i procedury ich wypłaty w postępowaniach sądowych karnych i cywilnych. Podczas posiedzenia Naczelną Radę Adwokacką reprezentowała adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA.
- 22.10.2021 r. Adw. Dorota Kulińska wzięła udział w spotkaniu online Zespołu ds. reformy systemu świadczenia pomocy prawnej z urzędu, systemu wynagrodzeń z urzędu oraz nieodpłatnej pomocy prawnej.
- 26.10.2021 r. Debata zorganizowana przez Parlamentarny Zespół ds. reformy wymiaru sprawiedliwości pt. *„Zawód sędziego – korona zawodów prawniczych”*. Podczas debaty Naczelną Radę Adwokacką reprezentowała adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA.
- 27.10.2021 r. Adw. Magdalena Fertak, reprezentując ILiPP, uczestniczyła w posiedzeniu sejmowej Komisji Infrastruktury rozpatrującej sprawozdanie Podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1504).

- 28.10.2021 r. Adw. Maciej Obrębski reprezentował ILiPP w posiedzeniu Podkomisji stałej do spraw nowelizacji prawa cywilnego w Sejmie.
- 01.12.2021 r. Adw. Dorota Kulińska i dr hab. prof. ALK Joanna Kielin-Maziarz wzięły udział w spotkaniu z przedstawicielami środowisk prawniczych. Spotkanie miało na celu zebranie uwag i opinii w sprawie objętego porządkiem obrad na posiedzeniu Sejmu w dniu 2 grudnia 2021 r. prezydenckiego projektu ustawy o sądach pokoju (druk sejmowy 1260) i projektów ustaw regulujących ten sam zakres, pochodzących od innych wnioskodawców.
- 07.12.2021 r. Spotkanie Zespołu ochrony zawodu adwokata na rynku usług prawnych ILiPP. Omówiono projekt ustawy, mającej na celu wprowadzenie regulacji dotyczących możliwości udzielania pomocy prawnej wyłącznie przez profesjonalnych pełnomocników. Uzgodniono konieczność wprowadzenia pewnych zmian do projektu i opracowano strategię działań zmierzających do jego promowania i wprowadzenia na ścieżkę legislacyjną.

W 2022 roku z odnotowanych 42 wydarzenia, jako istotne wskazać należy:

- 21.01.2022 r. W siedzibie Ministerstwa Finansów odbyło się spotkanie w sprawie ewaluacji wdrożenia IV dyrektywy AML (UE) 2015/849 z przedstawicielami Rady Europy oraz Komisji Europejskiej. W spotkaniu z ramienia Adwokatury, działając ze wskazania ILiPP NRA udział wzięli: adw. Katarzyna Dąbrowska, adw. Mateusz Grosicki, adw. Michał Hara
- 09.02.2022 r. ILiPP NRA zwrócił się do sędziego Wojciecha Łukowskiego, zastępcy koordynatora krajowego ds. koordynacji wdrożeń systemów informacyjnych w sądach powszechnych, z pismem o jednoznaczną interpretację i informację dla wszystkich sądów i sędziów, która precyzuje stanowisko, że skuteczne, w rozumieniu przepisów postępowania cywilnego, a więc rozpoczynające bieg terminów procesowych przy doręczeniach z wykorzystaniem Portalu Informacyjnego, jest jedynie zamieszczenie pisma w tym Portalu, w zakładce „Moje Doręczenia”.
- 15.02.2022 r. Odbyło się posiedzenie senackiej Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji, która obradowała nad petycją NRA, złożoną w styczniu 2021 r. przez adw. Przemysława Rosatiego postulującą zmiany w zakresie orzekania o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Podczas posiedzenia Naczelną Radę Adwokacką reprezentowała adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA.
- 18.02.2022 r. W związku z informacjami, że Ministerstwo Sprawiedliwości rozpoczęło prace nad zmianami ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej Przewodniczący Zespołu ds. NPP – adwokat Mariusz Hassa na Facebooku opublikował ankietę skierowaną do adwokatów świadczących NPP obejmującą pytania dotyczące aktualnej oceny warunków świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej przez tych adwokatów. Uzyskane odpowiedzi stanowiły podstawę do formułowania w korespondencji z Ministerstwem konkretnych uwag i postulatów środowiska adwokackiego.
- 03.03.2022 r. Adwokat Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA wzięła udział w posiedzeniu senackiej Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji. Przedmiotem posiedzenia było między innymi rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 87 Kodeksu postępowania karnego, w zakresie umożliwienia osobom ubogim wyboru pełnomocnika z urzędu. (P10-87/21).
- 10.03.2022 r. Adw. dr Mariusz Hassa, przewodniczący Zespołu ds. reformy zasad świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej ILiPP NRA, wziął udział - z upoważnienia Prezesa NRA - w posiedzeniu Rady Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego oraz Edukacji Prawnej przy Ministerstwie Sprawiedliwości.

- 28.03.2022 r. ILiPP NRA wspiera udział Uniwersytetu Wrocławskiego w projekcie e-Justice. Program finansowany jest przez Komisję Europejską, a adresatami programu są korporacje prawnicze w państwach członkowskich UE. Uruchomienie programu planowane jest na styczeń 2023, czas trwania to 24 miesiące. Polega on na prowadzeniu programu e-learningowego nt. stosowania rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w zakresie prawa cywilnego i handlowego. Udział Naczelnej Rady Adwokackiej polega na upowszechnianiu wiedzy o projekcie i informowanie o szkoleniach.
- 28.03.2022 r. ILiPP NRA zwrócił się do adwokatów i adwokatów z prośbą o nadsyłanie uwag dotyczących aplikacji używanych obecnie przez sądy przy organizowaniu rozpraw zdalnych. Opinie zbierane będą za pośrednictwem formularza kontaktowego Instytutu.
- 31.03.2022 r. Adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA przekazała do Ministerstwa Sprawiedliwości, w imieniu Naczelnej Rady Adwokackiej, Uwagi dotyczące niezbędnych - w ocenie Adwokatury - zmian w systemie nieodpłatnej pomocy prawnej (NPP) i nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim (NPO). Propozycje Adwokatury mają usprawnić świadczenie usług pomocowych poprzez zapewnienie dostępu do systemu tym obywatelom, którzy rzeczywiście z systemu powinni korzystać
- 05.04.2022 r. Adw. Dariusz Goliński, przewodniczący Zespołu ds. opiniowania i sporządzania projektów legislacyjnych w zakresie prawa administracyjnego, wziął udział we wspólnym posiedzeniu senackich Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji. Podczas posiedzenia rozpatrywano m.in. projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Prawo o adwokaturze (druk senacki nr 636). Mec. Goliński wziął udział w dyskusji, po której pozytywnie zaopiniowano projekt i skierowano go do dalszego procedowania.
- 06.04.2022 r. Adw. Arkadiusz Slisz, członek Zespołu ds. prac parlamentarnych wziął udział w posiedzeniu senackiej Komisji Ustawodawczej. W porządku posiedzenia znalazły się: rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23.04.2020 r. (sygn. akt SK 66/19) dotyczącego rozporządzenia z dnia 22.10.2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu oraz rozpatrzenie postanowienia sygnalizacyjnego Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26.10.2021 r. (sygn. akt S 2/21) dotyczącego ustawy z dnia 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.
- 20.04.2022 r. Posiedzenie Komisji Człowieka, Praworządności i Petycji Senatu RP. Podczas posiedzenia rozpatrywano petycję Naczelnej Rady Adwokackiej z 12.05.2021 r. (P10-47/21) dotyczącą zmiany Kodeksu postępowania karnego poprzez dodanie w art. 245 nowego paragrafu 4 i 5 w celu zapewnienia zatrzymanemu prawa do skorzystania z pomocy prawnej z urzędu w przypadku wykonywania czynności procesowych lub dowodowych na etapie zatrzymania. Podczas posiedzenia Naczelną Radę Adwokacką reprezentowała adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NR
- 21.04.2022 r. Propozycje Naczelnej Rady Adwokackiej stały się podstawą w pracach nad nowym modelem systemu nieodpłatnej pomocy prawnej w Ministerstwie Sprawiedliwości. Opinia NRA została przesłana 31 marca br. Zawiera ona 12 propozycji zmian, które są podsumowaniem odpowiedzi adwokatów na ankietę rozesłaną przez ILiPP NRA w lutym br. Uwagi i propozycje Naczelnej Rady Adwokackiej dotyczące niezbędnych - w ocenie Adwokatury - zmian w systemie nieodpłatnej pomocy prawnej (NPP) i nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim (NPO) opracował adw. dr Mariusz Hassa, przewodniczący Zespołu ds. reformy zasad świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej ILiPP NRA. W imieniu NRA przekazała je do Ministerstwa Sprawiedliwości adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP 31 marca br.
- 09.06.2022 r. Senat przyjął projekt nowelizacji, który zakłada urealnienie stawek dla adwokatów i radców prawnych z urzędu. Według projektu stawki za takie usługi mają być w praktyce

nie niższe niż stawki dla pełnomocników z wyboru. Projekt jest senacką inicjatywą legislacyjną, teraz trafi do prac w Sejmie RP. W posiedzeniu Senatu uczestniczył adwokat Rafał Chrzanowski, członek Zespołu ds. opiniowania i sporządzania projektów legislacyjnych w zakresie prawa administracyjnego ILiPP NRA.

- 13.06.2022 r. Adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA wzięła udział w debacie „Czy samorządność zawodowa w Polsce jest zagrożona?” w Sejmie. Zaproszenie na to wydarzenie wystosowali przewodniczący Klubu Parlamentarnego Koalicja Obywatelska Borysa Budki oraz przewodniczący Sejmowej Komisji Ustawodawczej Arkadiusz Myrcha. Debata została zorganizowana w kontekście wniosku grupy posłów Prawa i Sprawiedliwości do Trybunału Konstytucyjnego (sygn. akt K 6/22) o zbadanie konstytucyjności przepisów ustaw - Prawo o adwokaturze i o radcach prawnych, dotyczących przynależności do izby adwokackiej lub izby radców prawnych na podstawie kryterium miejsca położenia siedziby zawodowej lub miejsca zamieszkania. Podczas debaty adw. Dorota Kulińska zaprezentowała stanowisko NRA odnośnie rzeczzonego wniosku.
- 14.06.2022 r. Sędzia Wojciech Łukowski, zastępca Koordynatora Krajowego ds. informatyzacji sądownictwa powszechnego, odpowiedział na pismo adw. Doroty Kulińskiej, Dyrektor ILiPP NRA z 9 lutego br., a dotyczące problemów z zakładką "Moje doręczenia na Portalu Informacyjnym sądów powszechnych".
- 05.07.2022 r. Sejmowa komisja ds. petycji postanowiła wystąpić do Sejmu z inicjatywą ustawodawczą dotyczącą petycji i propozycji zmian przedstawionych przez Naczelną Radę Adwokacką w zakresie rozszerzenia kręgu podmiotów uprawnionych do wykonywania praw zmarłego pokrzywdzonego, oskarżyciela posiłkowego i oskarżyciela prywatnego. Zdaniem NRA prawa te powinny przysługiwać również spadkobiercy zmarłego. Petycję i propozycję zmian przygotowała adw. Karolina Wrąbel z ILiPP NRA. Na posiedzeniu sejmowej Komisji do Spraw Petycji stanowisko NRA przedstawiła adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA. Komisja postanowiła wystąpić do Sejmu z inicjatywą ustawodawczą w tej sprawie.
- 19.07.2022 r. Nowelizacja Kodeksu karnego, uchwalona przez Sejm 7 lipca br., była przedmiotem prac połączonych senackich Komisji: Ustawodawczej oraz Praw Człowieka, Praworządności i Petycji. W opiniowaniu zmian w Kodeksie karym zaangażowani byli licznie adwokaci. Głos zabrała także adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA, przedstawiając stanowisko Naczelnej Rady Adwokackiej.
- 02.08.2022 r. Senackie Komisje: Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz Ustawodawcza Senatu RP opowiedziały się za odrzuceniem nowelizacji Kodeksu karnego w kształcie przyjętym przez Sejm 7 lipca br. W pracach w senackich komisji czynny udział brali przedstawiciele Adwokatury – adw. Przemysław Rosati, Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej oraz adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA, a także adwokaci pracujący w zespołach eksperckich. Naczelna Rada Adwokacka przedstawiła negatywną opinię do nowelizacji KK i zgłosiła postulat odrzucenia ustawy w całości.
- 16.08.2022 r. Dyrektor ILiPP NRA adwokat Dorota Kulińska, w związku z pismem Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 2.08.2022, zwróciła się z prośbą do Dziekanów wszystkich Izb o informację ile skarg i zastrzeżeń w okresie od stycznia 2018 do czerwca 2022 wpłynęło do Rad Okręgowych w związku z świadczeniem przez adwokatów nieodpłatnej pomocy prawnej. Analiza wszystkich otrzymanych odpowiedzi wskazuje wprost, że zjawisko nieprawidłowości po stronie adwokatów przy realizacji obowiązków związanych z ich zaangażowaniem w świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej ma, wbrew twierdzeniom powołanym w piśmie Ministerstwa Sprawiedliwości z 2 sierpnia 2022, charakter marginalny.

- 22.08.2022 r. W odpowiedzi na pismo Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 2 sierpnia 2022, zapraszające środowisko adwokackie i radcowskie do udziału w konsultacjach dotyczących rozważanych przez Ministerstwo zmian w ustawie o nieodpłatnej pomocy prawnej, ILiPP NRA przekazał stanowisko NRA w sprawie proponowanych zmian.
- 26.08.2022 r. Odbyło się spotkanie poświęcone omówieniu postulatów zmian w ustawie o Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, przedstawionych przez środowisko adwokatów i radców prawnych odbyło się 26 sierpnia online. Spotkanie zostało zorganizowane przez ministerstwo sprawiedliwości wyłącznie dla przedstawicieli adwokatury i radców prawnych. Nie uczestniczyli w nim ani przedstawiciele powiatów, ani organizacji pozarządowych działających w ramach NPP. Jako przedstawiciele NRA udział wzięli adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA i adw. Aleksander Krysztofowicz, przedstawiciel NRA w Radzie Nieodpłatnej Pomocy Prawnej.
- 06.09.2022 r. W VIII posiedzeniu Rady Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego oraz Edukacji Prawnej, uczestniczył stały przedstawiciel NRA w Radzie NPPNPO, adwokat Aleksander Krysztofowicz i delegowany przez Prezesa NRA adwokat Mariusz Hassa, przewodniczący Zespołu ds. Reformy Nieodpłatnej Pomocy Prawnej ILiPP NRA. Przedmiotem posiedzenia była dyskusja nad przedstawionym przez Ministerstwo Sprawiedliwości projektem ustawy o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.
- 12.09.2022 r. Przeprowadzono akcję zbierania wśród adwokatów świadczących nieodpłatną pomoc prawną zdjęć obrazujących warunki techniczne ich pracy w ramach dyżurów w punktach NPP. Zebrany materiał posłużył do udokumentowania w wystąpieniu do MS tezy, że stan wyposażenia technicznego punktów NPP w chwili obecnej nie pozwala na wprowadzenie w ustawie zapisów przewidujących kary finansowe dla wykonawców, którzy nie logują swojej obecności na dyżurze w punkcie NPP, logują się z opóźnieniem, bądź nieterminowo zamieszczają karty porady.
- 07.10.2022 r. Odbyło się przerwane 6 września br. Posiedzenie Rady Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, Poradnictwa Obywatelskiego oraz Edukacji Prawnej. W posiedzeniu z ramienia NRA udział wzięli: stały przedstawiciel Prezesa NRA delegowany do prac w Radzie adwokat Aleksander Krysztofowicz i Przewodniczący Zespołu ds. reformy zasad świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej ILiPP NRA adwokat Mariusz Hassa. Członkowie Rady, po zapoznaniu się z uzupełnionymi stanowiska odnośnie projektu, w tym m.in. stanowiskiem NRA wyrażonym w piśmie z 14 września dyskutowali nad proponowanymi przez MS zmianami w ustawie o NPP. Tym razem w konkluzji dyskusji zwrócono się do przedstawicieli NRA z prośbą o przedstawienie konkretnych zapisów proponowanych w zmienianej ustawie.
- 19.10.2022 r. Senacka Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji zajęła się petycją Naczelnej Rady Adwokackiej, której przedmiotem jest projekt ustawy regulującej rynek świadczenia usług prawnych. Projekt ustawy NRA zakłada, że pomoc prawna w Polsce (doradztwo prawne, reprezentacja przed sądami, prokuratorami i w komisariatach policji, a także np. wobec zakładów ubezpieczeń) powinna być wykonywana przez profesjonalistów, tj. adwokatów i radców prawnych. Petycja wraz z projektem uchwały została złożona do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Rady Ministrów, Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.
- 25.10.2022 r. Adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA wzięła udział w posiedzeniu Parlamentarnego Zespołu ds. Obrony Praworządności nt. „Niezależny Trybunał Konstytucyjny? Niezawisli sędziowie? Sposoby przywrócenia standardów konstytucyjnych do Trybunału”?, które odbyło się w sali Plenarnej Senatu RP.
- 05.11.2022 r. Odbyła się konferencja na temat stanu i przyszłości wymiaru sprawiedliwości w naszym kraju „Wymiar sprawiedliwości w Polsce – Perspektywa przyszłości cz. 2” zorganizowana

przez Naczelną Radę Adwokacką, Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA oraz Komisję Praw Człowieka NRA

- 14.11.2022 r. Odbyło się spotkanie, zorganizowane przez ILiPP NRA z poseł Kamilą Gasiuk-Pihowicz, którego tematem było zakreślenie najpoważniejszych problemów w postępowaniach z udziałem nieletnich i wymiana mogących poprawić tę sytuację postulatów.
- 16.11.2022 r. Odbyła się debata ekspercka "Wadliwe ukształtowanie sądu - sanacja czy kasacja powołań sędziowskich. Debatę zorganizowały: Naczelna Rada Adwokacka, Komisja Praw Człowieka oraz Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych.
- 21.11.2022 r. Członkowie ILiPP NRA wzięli udział w posiedzeniu Parlamentarnego Zespołu ds. Reformy Wymiaru Sprawiedliwości pt. „Sytuacja prawna dziecka w sądzie. Wyzwania”. Na zaproszenie przewodniczącej Zespołu, poseł Kamili Gasiuk-Pihowicz oraz poseł Katarzyny Marii Piekarskiej, w posiedzeniu uczestniczyli: adw. Magdalena Grabarczyk, adw. Agata Koschel-Sturzbecher, adw. Emilia Nauman, adw. Magdalena Olchowicz-Jedlak oraz adw. Małgorzata Supera.

W 2023 roku z odnotowanych 30 wydarzeń, jako istotne wskazać należy:

- 10.01.2023 r. Odbyło się wspólne posiedzenie Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji, w którym uczestniczył adw. Piotr Zemła z Zespołu ds. opiniowania i sporządzania projektów legislacyjnych w zakresie prawa karnego i postępowania karnego ILiPP. Posiedzenie dotyczyło projektu zmiany Kodeksu postępowania karnego, zainicjowanego petycją NRA, opracowanej i złożonej przez adw. Przemysława Rosatego, Prezesa NRA w maju 2021 r. Zmiana dotyczy zapewnienia zatrzymanemu prawa do skorzystania z pomocy prawnej z urzędu w przypadku wykonywania czynności procesowych lub dowodowych na etapie zatrzymania.
- 30.01.2023 r. Adw. Przemysław Rosati, Prezes NRA, adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP oraz adw. Francesco Goldoni, członek ILiPP, wzięli udział w posiedzeniu połączonych Komisji Ustawodawczej oraz Praw Człowieka, Praworządności i Petycji. Adw. Przemysław Rosati przedstawił apel Prezydium NRA do Senatu o odrzucenie ustawy o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym, przyjętej przez Sejm 13 stycznia br. oraz na wypadek wprowadzania zmian w ustawie zaproponował do niej poprawki.
- 01.02.2023 r. Posiedzenie senackiej Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji. Tematem było rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego i ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego, w zakresie orzekania przez sąd o kosztach procesu. Podczas posiedzenia Naczelną Radę Adwokacką reprezentowała adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA
- 02.02.2023 r. Posiedzenie senackiej Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji. Posiedzenie dotyczyło rozpatrzenia petycji NRA z 14 września 2022 r. w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej przyjęcia projektu ustawy o szczególnych zasadach prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu pomocy prawnej. Podczas posiedzenia Naczelną Radę Adwokacką reprezentowała adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA
- 06.03.2023 r. Adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP, uczestniczyła w posiedzeniu sejmowej Komisji Gospodarki i Rozwoju, którego przedmiotem były zmiany objęte rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw. Naczelna Rada Adwokacka jest współautorem stanowiska, jakie w sprawie zmian proponowanych w tym projekcie przedstawiły Premierowi i Prezesowi UOKiK na etapie wstępnych prac legislacyjnych Krajowa Izba Gospodarcza, Federacja Przedsiębiorców Polskich, Związek Banków Polskich, Konfederacja Lewiatan i inne, w dniu 22 kwietnia 2022 r. Adwokat Dorota Kulińska NRA zgłaszała uwagi odnośnie konieczności zmian

projektu w zakresie zagrażającym zabezpieczeniu przestrzegania tajemnicy obrończej i adwokackiej w postępowaniu przed Prezesem UOKiK. Uwagi te nie znalazły odzwierciedlenia w przyjętych przez Komisję poprawkach.

- 15.03.2023 r. Adw. Maciej Obrębski, członek Zespołu ds. prac parlamentarnych ILiPP, uczestniczył w posiedzeniu połączonych Komisji sejmowych pracujących nad projektem regulacji określonej mianem Kodeksu Rolnego. Przedłożony w Sejmie projekt Kodeksu Rolnego zawiera tylko część ogólną, a jego regulacje w tak znacznym zakresie nie odpowiadają prawu, że zaangażowanie w proces legislacyjny NRA wydaje się w pełni uzasadnione. Powstaje bowiem kolejny akt prawny, który co do zasady ma konsolidować przepisy z danej dziedziny prawa, a będzie zawierać tylko ogólne reguły. Co więcej, już te ogólne reguły są sprzeczne z przepisami ustaw i rozporządzeń unijnych.
- 24.05.2023 r. Posiedzeniu sejmowej Komisji do spraw Petycji, która zdecydowała o podjęciu inicjatywy ustawodawczej w sprawie nowelizacji ustawy – Kodeks postępowania karnego, zgodnie z petycją NRA z dnia 28 marca 2022 w zakresie rozszerzenia kręgu podmiotów uprawnionych do wykonywania praw zmarłego pokrzywdzonego, oskarżyciela posiłkowego i oskarżyciela prywatnego. Zdaniem NRA prawa te powinny przysługiwać również spadkobiercy zmarłego. Projekt skierowano do dalszych prac w Komisji Ustawodawczej. Podczas posiedzenia Naczelną Radę Adwokacką reprezentowała adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA
- 30.05.2023 r. Adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP, adw. Agata Koschel-Sturzbecher, wiceDyrektor ILiPP oraz adw. Jędrzej Sokół, przewodniczący Zespołu ds. ochrony zawodu adwokata na rynku usług prawnych ILiPP wzięli udział w posiedzeniu senackiego Zespołu ds. Zrównoważonego Rozwoju, które poświęcone było "Sytuacji ofiar wypadków drogowych – praktyka działania firm odszkodowawczych, w tym EuCo S.A.". Przedstawiciele NRA przedstawili legislacyjne propozycje zmian rynku odszkodowawczego.
- 31.05.2023 r. Podczas posiedzenia senackiej Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji w dniu 31 maja 2023 r. Adwokaturę reprezentowała adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP. Przedłożyła zmodyfikowany projekt ustawy o szczególnych zasadach prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu pomocy prawnej przygotowanej przez NRA oraz opinię prawną odpierającą między innymi zarzuty niekonstytucyjność rozwiązań zaproponowanych przez Naczelną Radę Adwokacką w projekcie ustawy. Po długiej i emocjonującej dyskusji Komisja postanowiła kontynuować prace nad petycją, uzyskując uzupełniające opinie zainteresowanych podmiotów odnośnie zmodyfikowanego projektu ustawy o szczególnych zasadach prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu pomocy prawnej.
- 13.06.2023 r. Posiedzenie połączonych senackich Komisji: Ustawodawczej oraz Praw Człowieka, Praworządności i Petycji. Komisje przeprowadziły pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego. Projekt nowelizacji zawiera zapisy postulowane w petycji Naczelnej Rady Adwokackiej, przygotowanej i złożonej przez adw. Przemysława Rosatiego, Prezesa NRA, w maju 2021 r. Zapisy projektu nowelizacji Kodeksu postępowania karnego zapewniają zatrzymanemu prawo do skorzystania z pomocy prawnej z urzędu w przypadku wykonywania czynności procesowych lub dowodowych na etapie zatrzymania. Przyjęcie projektowanej ustawy sprawi, że prawo dostępu adwokata do osoby podejrzanego będzie zagwarantowane jak najszybciej po jej zatrzymaniu i w taki sposób, aby osoba ta mogła rzeczywiście i skutecznie realizować przysługujące jej prawo do obrony. Podczas posiedzenia Naczelną Radę Adwokacką reprezentowała adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA
- 27.06.2023 r. Adw. Emilia Naumann, członek ILiPP wzięła udział w posiedzeniu Nadzwyczajnej Komisji Sejmowej do spraw Zmian Kodyfikacyjnych rozpoznającej projekt zmian Kodeksu

rodzinnego i opiekuńczego i innych ustaw (druk sejmowy nr 3309). Przebieg pracy Komisji miał charakter wysoce merytoryczny, a jej członkowie wykazywali zaangażowanie i otwartość na zgłaszane poprawki i uwagi. Ta szczególna ustawa zwana w opinii publicznej „Ustawą Kamilka z Częstochowy” stanowi unikalny przykład możliwości współpracy i jednomyslności wszystkich ugrupowań politycznych, którym przyświeca wspólny cel. Projekt ustawy, po rozpoznaniu poprawek, został skierowany 27.06.2023 r. przez przewodniczącego Nadzwyczajnej Komisji Pana Posła Piotra Saka do Marszałka Sejmu celem jego uchwalenia (druk 3403).

- 06.07.2023 r. Wspólne posiedzenie Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Senatu. W porządku spotkania było rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007–2022 oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 1022 , druki sejmowe nr 3318, 3366 i 3366-A), a także rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw. Podczas posiedzenia Naczelną Radę Adwokacką reprezentowała adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA.
- 25.07.2023 r. Adw. Przemysław Rosati, Prezes NRA, wziął udział we wspólnym posiedzeniu Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji w Senacie. Tematem spotkania było: rozpatrzenie ustawy o zm. ust. kpc, ustawy- Prawo o ustroju sądów powszechnych, ust. kpk oraz niektórych innych ustaw oraz rozpatrzenie ust. o zm. ust. Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw. Prezes NRA przypomniał m.in., że Naczelna Rada Adwokacka negatywnie zaopiniowała projekt nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego w zakresie składu sądu, który ogranicza liczebność tego składu z trzech do jednego sędziego w postępowaniach odwoławczych, w sprawach małżeńskich oraz w sprawach o ubezwłasnowolnienie. Dodatkowo Prezes zwrócił uwagę, że w nowelizacji k.p.k. po raz kolejny wprowadzane są rozwiązania, które wzmacniają rolę prokuratora w postępowaniu karnym. Po dyskusji komisje senackie opowiedziały się za odrzuceniem nowelizacji odnoszącej się m.in. do procedur cywilnych, liczebności składów sędziowskich oraz zakresu kompetencji Prokuratora Generalnego.
- 26.07.2023 r. Adw. dr Mariusz Hassa, przewodniczący Zespołu ds. reformy zasad świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej ILiPP wziął udział w spotkaniu Rady Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego oraz Edukacji Prawnej. Przedstawiciel NRA zaprezentował następujące postulaty w zakresie świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej: Podniesienia kwoty bazowej na rok 2024 do maksymalnego poziomu wynikającego z limitów określony w ustawie o nieodpłatnej pomocy prawnej; Zerowa stawka VAT za świadczenie pomocy prawnej w punktach NPP/NPO; Kontrola punktów NPP/NPO oraz sprawdzenie stopnia przygotowania tych punktów do nowych zadań ustawowych. Rada poparła postulaty NRA dot. zmian w systemie nieodpłatnej pomocy prawnej.
- 04.09.2023 r. Adw. dr Mariusz Hassa, przewodniczący Zespołu ds. reformy zasad świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej ILiPP przy NRA opracował oraz przesłał do Ministerstwa pytania do ankiety, która ma być przeprowadzona wśród wykonawców nieodpłatnej pomocy prawnej.
- 29.09.2023 r. Adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP wzięła udział w konferencji zorganizowanej przez stowarzyszenie LEX SUPER OMNIA. Przedmiotem było przedstawienie projektu nowej ustawy o Prokuraturze przygotowanej przez to stowarzyszenie.
- 21.10.2023 r. Podczas posiedzenia plenarnego w Katowicach Naczelna Rada Adwokacka przyjęła uchwałę zawierającą opinię do projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego

kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (nr wykazu z RCL B765) oraz opinię do projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie (B767). Uchwała została podjęta na podstawie projektu opinii sporządzonego przez adw. Magdalenę Grabarczyk, Wicedyrektor IliPP.

- 13.12.2023 r. W siedzibie NRA odbyło się spotkanie Dyrektora IliPP adw. Doroty Kulińskiej oraz adw. Mariusza Hassy z przedstawicielami Związku Powiatów Polskich w celu zakreślenia ram i form współpracy oraz zakreśleniem wspólnych postulatów w ramach prac zmierzających do poprawienia funkcjonowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej.
- 14.12.2023 r. W wyniku współinicjatywy NRA odbyło się spotkanie Grupy Monitorującej Demokrację, Praworządność i Prawa Podstawowe (DRFMG) powołanej w ramach Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (LIBE) Parlamentu Europejskiego, na temat „Sytuacji w Polsce”. Inicjatywa zorganizowania debaty parlamentarnej w ramach instytucji Unii Europejskiej była efektem działań członków IliPP: Przewodniczącego Zespołu „Wymiar Sprawiedliwości – Adwokatura dla przyszłości” IliPP – Pana Mecenas Adama Rogala-Lewickiego i Pana Mecenas Francesco Goldoniego – członka tego Zespołu oraz zabiegów Prezesa NRA, adwokata Przemysława Rosatego. W spotkaniu Naczelną Radę Adwokacką reprezentował Sekretarz NRA, Pan Mecenas Bartosz Grohman. DRFMG, utworzona została w celu monitorowania naruszeń demokracji, praworządności i praw podstawowych oraz walki z korupcją w Unii. Przedmiotem posiedzenia była wymiana poglądów na temat sytuacji w Polsce w związku z sytuacją w zakresie praworządności w naszym kraju.

W 2024 roku z odnotowanych 32 wydarzenia, jako istotne wskazać należy:

- 31.01.2024 r. Posiedzenie senackiej Komisji Petycji. Przedmiotem posiedzenia było m.in.: rozważenie możliwości ponownego rozpatrzenia petycji NRA w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego i ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego, w zakresie orzekania przez sąd o kosztach procesu (cd.) (P10-15/21) oraz rozważenie możliwości ponownego złożenia wniosku o podjęcie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 16 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego, między innymi w zakresie wprowadzenia zakazu przesłuchiwanie pełnomocników stron postępowania w charakterze świadka (P10-09/20). Podczas posiedzenia Naczelną Radę Adwokacką reprezentowała adw. Dorota Kulińska, Dyrektor IliPP NRA
- 06.02.2024 r. Adw. Dorota Kulińska, Dyrektor IliPP oraz adw. dr Mariusz Hassa, przedstawiciel Adwokatury w Radzie Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, Poradnictwa Obywatelskiego i Edukacji Prawnej oraz przewodniczący Zespołu ds. NPP w IliPP, wzięli udział w spotkaniu online z koordynatorami nieodpłatnej pomocy prawnej. Rozmowa dotyczyła aktualnych problemów systemu nieodpłatnej pomocy prawnej, kwestii dotyczących funkcjonowania punktów NPP, analizie informacji statystycznych o liczbie chętnych adwokatów do dyżurów w tych punktach, porównywalnie do lat 2022 i 2023, także w kontekście punktów oddalonych od dużych aglomeracji. Omawiano także pismo skierowane do Ministerstwa Sprawiedliwości z postulatami NRA zmian w systemie nieodpłatnej pomocy prawnej.
- 07.02.2024 r. Posiedzenie senackiej Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji, która pracowała nad Petycją NRA z dnia 14 września 2022 r. w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej przyjęcia projektu ustawy o szczególnych zasadach prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu pomocy prawnej. Komisja postanowiła zwrócić się do Ministerstwa Sprawiedliwości z prośbą o opinię dotyczącą zmodyfikowanego przez wnoszącego petycję NRA projektu tej

ustawy. Podczas posiedzenia Naczelną Radę Adwokacką reprezentowała adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA

- 26.03.2024 r. Odbyło się XI posiedzenie Rady Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego oraz Edukacji Prawnej. Posiedzenie otworzyła ministra Zuzanna Rudzińska-Bluszcz, podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości. W posiedzeniu uczestniczył adwokat Mariusz Hassa przedstawiciel Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej w tej Radzie, który przedstawił zebrany główne postulaty NRA w zakresie dotyczącym zmian systemu, które znalazły się w opracowaniu Podsumowanie wniosków konferencji „Nieodpłatna pomoc prawna jako element budowania społeczeństwa obywatelskiego”, która odbyła się 8 marca.
- 26.03.2024 r. Odbyło się wysłuchanie publiczne w sprawie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa. W wysłuchaniu, z ramienia NRA udział wzięli Prezes NRA adw. Przemysław Rosati oraz adw. dr Monika Haczkowska, adw. Maciej Obrębski, adw. Francesco Goldoni i adw. Emilia Naumann. W imieniu adwokatury głos zabrał Prezes NRA i adw. dr Monika Haczkowska.
- 09.04.2024 r. Odbyło się posiedzenie senackiej Komisji Praw Człowieka i Praworządności. Posiedzenie było poświęcone omówieniu Raportu Europejskiego Komitetu ds. Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu (CPT) z wizytacji, która została przeprowadzona w Polsce w 2022 roku. Raport został opublikowany w lutym 2024 r. na wniosek polskiego Rządu. W trakcie posiedzenia szczególna uwaga została poświęcona sytuacji osób zatrzymanych. W posiedzeniu z ramienia Naczelnej Rady Adwokackiej uczestniczyła adw. dr Katarzyna Wiśniewska – członkini Komisji Praw Człowieka przy Naczelnej Radzie Adwokackiej, która podkreśliła, że NRA konsekwentnie upomina się o nowelizację art. 245 kodeksu postępowania karnego w zakresie dostępu do adwokata na pierwszych etapach postępowania.
- 11.04.2024 r. Odbyło się pierwsze spotkanie Zespołu do spraw Deregulacji i Dialogu Gospodarczego przy Ministerstwie Rozwoju i Technologii. W skład Zespołu jako przedstawiciel Adwokatury został powołany adw. Maciej Obrębski, członek Zespołu do spraw parlamentarnych ILiPP. Tematami posiedzenia były: dalsze rozmowy nt. projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu deregulacji prawa gospodarczego i administracyjnego oraz doskonalenia zasad opracowywania prawa gospodarczego (tj. pierwszej ustawy deregulacyjnej, w załączeniu) oraz przedstawienie założeń koncepcyjnych projektu drugiej ustawy deregulacyjnej.
- 24.05.2024 r. Odbyło się wysłuchanie publiczne w sprawie projektu reform w Trybunale Konstytucyjnym w Sejmie. Adwokaturę reprezentowali: adw. Przemysław Rosati, Prezes NRA, adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP i adw. dr Monika Haczkowska.
- 28.05.2024 r. Adw. Maciej Obrębski w imieniu NRA uczestniczył w posiedzeniu Zespołu ds. Deregulacji i Dialogu Gospodarczego w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, w którym jest stałym reprezentantem. Przedmiotem dyskusji było podsumowanie roku obowiązywania Ustawy o fundacjach rodzinnych. Mecenasek Obrębski zgłosił dwie kwestie wymagające nowelizacji: 1) Możliwość wnoszenia do fundacji rodzinnej nieruchomości rolnych bez udziału KOWR-u, 2) Wyeliminowanie ryzyka utraty zwolnienia podatkowego przez fundację rodzinną
- 29.05.2024 r. Adw. Maciej Obrębski wziął udział w spotkaniu dotyczącym przygotowanego przez Naczelny Sąd Administracyjny projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Projekt ma trafić do Prezydenta na początku czerwca. W spotkaniu uczestniczył Prezes Izby Finansowej NSA, Jan Rudowski, oraz prof. Wojciech Piątek (UAM).

- 07.06.2024 r. W Ministerstwie Sprawiedliwości odbyło się seminarium: *Sporządzanie uzasadnień orzeczeń w sprawach karnych na „formularzu uzasadnień” – głosy za i przeciw*. W dyskusji brali udział przedstawiciele sędziów, prokuratorów, adwokatów i radców prawnych, ministerstwa oraz Fundacji Court Watch Polska. Podczas seminarium Adwokaturę reprezentował adw. Francesco Goldoni z ILiPP NRA, który przedstawił założenia petycji NRA. Przypomniał, że wystosowanie petycji poprzedziła ankieta przeprowadzona wśród sędziów i adwokatów, z której wynika, że praktycy negatywnie oceniają obowiązek sporządzania uzasadnień wyroków na formularzach.
- 10.07.2024 r. Adw. Przemysław Rosati, Prezes NRA, adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA, wzięli udział w posiedzeniu senackiej Komisji Petycji. Tematem było rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego, w celu wprowadzenia przepisów pozwalających na wnoszenie do sądu pism procesowych oraz wzajemne ich doręczanie pomiędzy adwokatami, radcami prawnymi, rzecznikami patentowymi, Prokuratorią Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, a w sprawach karnych także prokuratorem, za pomocą funkcjonalności sądowego portalu informacyjnego. Komisja podjęła decyzję o skierowaniu petycji do Ministerstwa Sprawiedliwości celem zaopiniowania.
- 11.07.2024 r. Sejmowa Komisja do spraw Petycji rozpatrywała cztery petycje wniesione przez Naczelną Radę Adwokacką. Chodzi o petycje dot. katalogu osób uprawnionych do wykonywania praw nieżyjącego pokrzywdzonego, zasad przeszukania pomieszczeń adwokata oraz środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia w wykonywaniu zawodu, prawa zatrzymanego do pomocy prawnej z urzędu, zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej. W trakcie posiedzenia NRA reprezentowała adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA.
- 23.07.2024 r. Sejmowa Komisja do spraw Petycji rozpatrywała dwie petycje wniesione przez Naczelną Radę Adwokacką dot. realizacji prawa do obrony tymczasowo aresztowanego w zakresie dostępu do telefonu (217 kkw) oraz prawa zatrzymanego (245 kpk). W trakcie posiedzenia Naczelną Radę Adwokacką reprezentowała adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA. Komisja skierowała obie petycje NRA do dalszych prac Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz zwróciła się do Ministerstwa Sprawiedliwości o zajęcie stanowiska na piśmie. Przedstawiciel MS oponował przeciwko dalszemu prowadzeniu prac nad tymi petycjami w Sejmie, zwracając się o przekazanie informacji o ich treści do Komisji Kodyfikacyjnej do rozważenia i uwzględnienia w jej pracach.
- 30.07.2024 r. Adw. Dorota Kulińska Dyrektor ILiPP w odpowiedzi na zapytanie Ministerstwa Sprawiedliwości skierowała stanowisko NRA zawierające postulaty, które w ocenie NRA są niezbędne dla uzdrowienia systemu nieodpłatnej pomocy prawnej (NPP/NPO): pilne dofinansowanie systemu nieodpłatnej pomocy prawnej NPP/NPO; powrót do ograniczonego katalogu osób uprawnionych do otrzymania pomocy prawnej w ramach systemu; odformalizowanie systemu NPP/NPO, rezygnacja z porad zdalnych i odejście od pomysłu nakładania obowiązku sporządzania pism procesowych przez dyżurujących w punktach NPP; odejście od poradnictwa obywatelskiego (NPO) na rzecz poradnictwa (NPP) prowadzonego przez samorządy prawnicze oraz organizacje pozarządowe; rozważenie stopniowego scalenia systemu nieodpłatnej pomocy prawnej z pomocą prawną świadczoną z urzędu.
- 10.09.2024 r. Miały miejsce obrady Podkomisji stałej do spraw nowelizacji prawa karnego. Przedmiotem obrad był projekt ustawy uchylający stosowanie formularzy uzasadnień w sprawach karnych. Posłowie nie przyjęli zmian, które postulowała Naczelna Rada Adwokacka z myślą o dostępie obywateli do rzetelnego procesu. Formularz uzasadnień wyroków nie pozwala sądowni na pełne przedstawienie merytorycznej strony

rozstrzygnięcia, które zostało wydane, co jest niekorzystne z perspektywy obywateli. W obradach Podkomisji z ramienia NRA wziął udział adw. Francesco Goldoni z Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych.

- 16.09.2024 r. Adw. Przemysław Rosati, Prezes NRA i adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA uczestniczyli w posiedzeniu sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Posiedzenie poświęcone było problemom związanym z praktyką stosowania aresztu tymczasowego oraz pożądanym kierunkom zmian legislacyjnych wymagających najpilniejszej reakcji ustawodawczej w tym zakresie. Adw. Przemysław Rosati, Prezes NRA przytoczył dane wskazujące na systematyczny wzrost stosowania środka zapobiegawczego jaki jest tymczasowe aresztowanie. Wskazał, że wzrost ten wynika ze stosowanej w sądach praktyki - wnioski o tymczasowe aresztowanie są uwzględniane przez sądy w 90 proc. przypadków. Prezes NRA wymienił szereg czynników, które wpływają na taki stan rzeczy i przedstawił propozycje zmian legislacyjnych i podejścia do praktyki, które mogłyby przywrócić w tym zakresie właściwe proporcje systemowe.
- 03.10.2024 r. Adw. Francesco Goldoni wziął udział w posiedzeniu Komisji Petycji w Senacie. Obecni byli Senatorowie m.in Krzysztof Kwiatkowski oraz Robert Mamątow. Dodatkowo stawili się przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości. Adw. Goldoni zabrał głos w imieniu ILiPP, Pana Prezesa oraz NRA. W szczególności podkreślił aspekty dotyczące faktycznego kredytowania przez adwokatów działań wymiaru sprawiedliwości w zakresie pomocy prawnej z urzędu. Po dyskusji przedstawiciele MS ostatecznie zmienili stanowisko i złożyli deklarację o chęci ścisłej współpracy z NRA w zakresie projektu, co wynikało pośrednio z sugestii mec. Goldoni w zakresie braku logiki w tworzeniu równoległe dwóch projektów przez NRA oraz MS - który faktycznie dotyczy Adwokatury. Całość poparł Senator Kwiatkowski i przewodniczący Mamątow, który deklarował głosowanie za procedowaniem projektu. Ostatecznie głosowanie odroczono na kolejny bliski termin by MS nawiązało porozumienie z NRA w zakresie zmiany ustawy.
- 10.10.2024 r. Podczas posiedzenia senackiej Komisji Petycji rozpatrywano petycję Naczelnej Rady Adwokackiej nr P10-15/21, dotyczącą zmiany ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeksu postępowania cywilnego i ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeksu postępowania karnego, w zakresie orzekania przez sąd o kosztach procesu. Jacek Różycki, pełnomocnik ministra sprawiedliwości ds. określenia zasad ponoszenia przez państwo kosztów pomocy prawnej udzielanej z urzędu przez adwokatów i radców prawnych podtrzymał negatywną opinię Ministerstwa Sprawiedliwości, co do postulatów petycji. Dodał również, że koszty związane z ewentualnym wprowadzeniem wnioskowanych zmian w chwili obecnej nie są możliwe do oszacowania, a z zebranych przez resort danych wynika, że problem „subsydjarnej odpowiedzialności” Skarbu Państwa, dotyczący egzekucji kosztów pełnomocnika z urzędu od przeciwnika procesowego jest incydentalny. W związku z powyższym wprowadzenie postulowanych przez adwokaturę zmian, w opinii pełnomocnika, wydaje się niecelowe i niezasadne. Adw. Adam Rogala-Lewicki, przedstawiciel Naczelnej Rady Adwokackiej poparł petycję. Dodał, że sposób regulowania kosztów w obecnym stanie prawnym powoduje, że adwokaci kredytują Skarb Państwa prowadząc sprawy, które trwają nawet kilka lat. Podkreślił, że adwokatura widzi przedstawiony postulat jako ważny i nie cierpiący zwłoki problem. Senator Krzysztof Kwiatkowski stwierdził, że w ministerstwie trwają analizy nad zagadnieniem przedstawionym w petycji i w przypadku stwierdzenia, że problem jest naglący resort z pewnością zaproponuje do ustawy odpowiednie zmiany. Senator Ewa Matecka poparła zaprezentowane przez senatora stanowisko. Senator Robert Mamątow, mając na uwadze argumenty petytorów oraz dostrzegając potrzebę wprowadzenia zmian w zakresie orzekania przez sąd o kosztach procesu, złożył wniosek o kontynuowanie prac nad petycją. W głosowaniu wniosek nie uzyskał większości i Komisja zdecydowała o niekontynuowaniu prac nad petycją.

- 16.10.2024 r. Adw. Bartosz Tiutiunik, wiceprezes Naczelnej Rady Adwokackiej wziął udział w 35. posiedzeniu Komisji do Spraw Petycji. Komisja postanowiła o niekontynuowaniu prac nad petycją.
- 21.10.2024 r. Odbyło się seminarium dotyczące zasadności uregulowania rynku świadczenia pomocy prawnej w siedzibie Ministerstwa Sprawiedliwości. W seminarium uczestniczył adw. Przemysław Rosati, Prezes NRA, adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA, adw. dr Adam Rogala-Lewicki, przewodniczący Zespołu „Wymiar Sprawiedliwości – Adwokatura dla przyszłości” oraz adw. dr Monika Haczkowska, członkini Zespołu „Wymiar Sprawiedliwości – Adwokatura dla przyszłości”. Seminarium składało się z trzech paneli dyskusyjnych trwających po 45 minut, po których odbyły się 15-minutowe dyskusje. Moderatorką paneli była Pani Redaktor Patrycja Rojek-Socha. Pierwszy panel odbył się z udziałem specjalistek i specjalistów z zakresu prawa konstytucyjnego: adw. dr hab. Moniki Haczkowskiej członkini Zespołu „Wymiar Sprawiedliwości – Adwokatura dla przyszłości”, prof. Marka Chmaja, dr Michała Ziółkowskiego i dr hab. Joanny Kielin-Maziarz. W drugim panelu wzięli udział praktycy: adw. Dorota Kulińska, Dyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA, Jan Grzegorz Prądyński – Prezes Zarządu Polskiej Izby Ubezpieczeń, Mirosław Drzewicki – Dyrektor Departamentu Prawnego Polskiej Izby Ubezpieczeń i r.pr. Gerard Dźwigala – Główny Rzecznik Dyscyplinarny KIRP. W trzecim panelu udział wzięły polityczki i politycy: senator Krzysztof Kwiatkowski oraz senatorka Gabriela Morawska-Stanecka.
- 06.11.2024 r. Odbyło się posiedzenie Komisji do Spraw Petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. z 2023 r. poz. 127 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności (Dz.U. z 2023 r. poz. 1559). Na posiedzeniu, w którym Naczelną Radę Adwokacką reprezentowała adw. Maria Kozłowska, po długiej dyskusji Komisja postanowiła zwrócić się do Ministra Sprawiedliwości z zapytaniem, w jakim zakresie projekt opracowany przez Komisję Kodyfikacyjną uwzględnia propozycje petycji i czy w zakresie tych propozycji w Ministerstwie trwają prace, a jeśli tak - jaki jest etap ich zaawansowania.
- 26.11.2024 W Sejmie miało miejsce posiedzenie Komisji Nadzwyczajnej ds. kodyfikacji, pod przewodnictwem Pani Barbary Dolniak. W imieniu Naczelnej Rady Adwokackiej uczestniczyli w nim autorzy adwokackiego projektu szybkiej nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego: adw. dr Monika Strus-Wołos (Radom), adw. Piotr Rachwał (Kraków) i adw. Antoni Żukowski (Warszawa). Projekt został opracowany na zlecenie Prezesa Ośrodka Badawczego Adwokatury adw. Pawła Gierasa. Ma on na celu wyeliminowanie obecnych przepisów najbardziej szkodliwych dla obywatela i godzących w prawo do sądu. Projekt ten został przekazany przez Prezesa NRA adw. Przemysława Rosatego do Ministra Sprawiedliwości, który udostępnił go Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego oraz przewodniczącemu sejmowej Komisji Praw Człowieka i Sprawiedliwości. Celem posiedzenia było wypracowanie kierunków nowelizacji k.p.c., przede wszystkim ustalenie, czy Kodeks należy zmieniać częściowymi nowelizacjami, czy należy czekać na nowy kodeks opracowany przez KKPC.

W 2025 roku do dnia 19.03.2025 r. z odnotowanych wydarzeń, jako istotne wskazać należy:

- 04.02.2025 r. Adw. Maciej Obrębski, członek ILiPP reprezentował Naczelną Radę Adwokacką na posiedzeniu Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach. Przedmiotem obrad był projekt nowelizacji K.p.c. w zakresie wprowadzenia instytucji tzw. ślepych pozwów w sprawach naruszenia dóbr osobistych w Internecie (hejt). Nowelizacja zakłada dodanie dodatkowego postępowania odrębnego, które znosi wymóg określania strony pozwanej w przypadku niemożności ustalenia jej danych przez powoda. Przewiduje ona, iż w terminie zaledwie 7 dni od dnia złożenia pozwu do sądu, sąd wystąpi do usługodawcy, a następnie do operatora telekomunikacyjnego o

udostępnienie danych identyfikujących autora wpisów. Każdy ze zobowiązanych podmiotów będzie miał 7 dni na przesłanie odpowiedzi.

- 04.02.2025 r. Adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA i adw. Robert Pogorzelski wzięli udział w posiedzeniu Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Komisja pracowała nad propozycją inicjatywy ustawodawczej w sprawie zmiany art. 215 i art. 217c ustawy Kodeks karny wykonawczy, którą Naczelna Rada Adwokacka złożyła w formie petycji. Projekty ustaw skierowane przez Naczelną Radę Adwokacką zostały przygotowane przez adw. Przemysława Rosati, Prezesa NRA. Po dyskusji i przedstawieniu stanowiska zarówno przez obecnych na posiedzeniu posłów jak i przedstawiciela Ministerstwa Sprawiedliwości, Komisja podjęła decyzję o kontynuowaniu prac nad obiema petycjami.
- 11.02.2025 r. Adw. Przemysław Rosati, Prezes NRA wziął udział w posiedzeniu Komisji Petycji Senatu RP, która pracowała nad projektem ustawy o szczególnych zasadach prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu pomocy prawnej, tj. projekt zmierzający do uregulowania rynku świadczenia pomocy prawnej w Polsce, który NRA złożyła w trybie petycji w dniu 14 września 2022 r. Komisja postanowiła kontynuować prace nad petycją zasięgając kolejnych opinii dotyczących przedłożonego przez NRA projektu.
- 20.02.2025 r. Adw. Robert Pogorzelski reprezentował Naczelną Radę Adwokacką podczas posiedzenia Komisji Petycji. Podczas posiedzenia rozpatrywana była petycja w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej dopuszczenia aplikantów adwokackich do egzaminu radcowskiego oraz aplikantów radcowskich do egzaminu adwokackiego (BKSP-155-X-321/24), którą przedstawił poseł Krzysztof Bojarski. Po dyskusji i zapoznaniu się przez Komisję m.in. ze stanowiskiem NRA, Komisja podjęła decyzję o nie kontynuowaniu prac w tej sprawie.
- 26.02.2025 r. Adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA wzięła udział w posiedzeniu Komisji Petycji Senatu RP. Jednym z omawianych zagadnień podczas posiedzenia była ponownie rozpatrywana przez Komisję petycja Naczelnej Rady Adwokackiej, dotycząca proponowanych zmian w Kodeksie postępowania cywilnego oraz Kodeksie postępowania karnego. Istotą petycji jest wprowadzenie regulacji umożliwiających realizację doręczeń w ramach dwustronnej komunikacji elektronicznej pomiędzy adwokatami, radcami prawnymi oraz Prokuratorią Generalną RP, z wykorzystaniem funkcjonującego obecnie systemu. Komisja, uznając znaczenie inicjatywy i działania NRA, postanowiła kontynuować prace nad petycją dotyczącą wzajemnych doręczeń w postępowaniu cywilnym. Po opracowaniu odpowiedniego projektu przez Senackie Biuro Petycji i Analiz zdecyduje o jego skierowaniu do Komisji Ustawodawczej
- 04.03.2025 Adw. Francesco Goldoni oraz adw. Michał Sykała wzięli udział w posiedzeniu Podkomisji ds. nowelizacji prawa karnego, które odbyło się w gmachu Sejmu RP. W porządku dziennym posiedzenia znalazło się rozpatrzenie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz rozpatrzenie poselskiego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia nadużywania tymczasowego aresztowania oraz ochrony praw osób tymczasowo aresztowanych. Projekt zmian zaproponowany przez partię Polska 2050 Szymona Hołowni jest efektem współdziałania z Naczelną Radą Adwokacką. W podsumowaniu dyskusji nad przedstawionymi projektami Komisja postanowiła kontynuować prace nad ujednoczeniem proponowanych rozwiązań i wypracowaniem formuły, która zaprezentowana zostałaby parlamentowi jako wspólny projekt koalicyjny wspierany też przez poza koalicyjne siły parlamentarne.
- 11.03.2025 r. Adw. Robert Pogorzelski, reprezentował Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA podczas posiedzenia Komisji Petycji. Przedmiotem rozpatrywanej petycji było przyznanie prawa osobom, które ukończyły aplikację adwokacką lub radcowską i

przepracowały co najmniej trzy lata jako referendarze sądowi, do ubiegania się o stanowisko sędziego sądu rejonowego. Adwokatura poparła ten postulat, argumentując, że takie osoby posiadają odpowiednie przygotowanie zawodowe i praktyczne doświadczenie. Komisja przychyliła się do tego stanowiska i zdecydowała o kontynuowaniu prac legislacyjnych nad petycją.

♦ Opinie i stanowiska

Przedstawiciele ILiPP w kadencji 2021-2025 sporządzili i przedłożyli ponad 100 opinii i stanowisk w toczących się procesach legislacyjnych, w tym m.in.:

W 2021 roku:

- Opinia Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA z dnia 8 listopada 2021 r. do projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny wykonawczy (druk senacki nr 523), sporządzona przez adw. Piotr Zemła
- Opinia Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych Naczelnej Rady Adwokackiej do obywatelskiego projektu ustawy o zmianie ustawy kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1693), sporządzona przez r.pr. dr. hab. Marcin Górski, prof. UŁ, adw. dr Magdalena Matusiak-Frącczak i adw. Ewa Stępiak.
- Opinia NRA, przygotowana przez Komisję ds. Równego Traktowania przy NRA, dotycząca projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo o zgromadzeniach, sporządzona przez adw. Karolina Gierdal i adw. Maria Sankowska-Borman.
- Opinia prawna dotycząca kosztów pomocy prawnej świadczonej z urzędu w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 23 kwietnia 2020 r., sporządzona przez adw. Arkadiusz Slisz,
- Opinia Instytutu Legislacji i Prac parlamentarnych NRA do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym (druk sejmowy nr 1504), sporządzona przez adw. Magdalenę Fertak.
- Stanowisko odnośnie oceny formy przeprowadzenia posiedzeń sądów w trybie zdalnym, podpisane przez adw. Dorotę Kulińską,
- Stanowisko w sprawie wybranych zagadnień Projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (numer wykazu UD260) tzw. Polskiego Ładu, opinia sporządzona przez adw. Michała Pomorskiego i adw. dr. Konrada Kleszczewskiego
- Opinia Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych Naczelnej Rady Adwokackiej do projektu ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (UD248) sporządzona przez adw. Monikę Horna-Cieślak wraz z pismem przewodnim adw. Doroty Kulińskiej

W 2022 roku:

- Opinia Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA do projektu ustawy o projekcie ustawy o ochronie osób zgłaszających naruszenie prawa; opinia przyjęta jako stanowisko Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie 16 grudnia 2021 r.; autorzy opinii: adw. Katarzyna Dąbrowska i adw. Konrad Zawodziński
- Opinia Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych do projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (nr. w wykazie UD156); autorzy opinii: adw. Konrad Klocek, adw. Arkadiusz Slisz, adw. Dorota Kulińska.
- Opinia Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA do projektu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dotyczącego zmiany ustawy o Sądzie Najwyższym; autorka opinii:

adw. dr Monika Haczkowska – członek Zespołu Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych „Wymiar Sprawiedliwości w Polsce – Adwokatura dla Przyszłości”.

- Opinia Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA do projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz ustawy Prawo o adwokaturze; autorka opinii: adv. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA.
- Pismo prezentujące stanowisko Naczelnej Rady Adwokackiej w sprawie prowadzenia przez Departament Legislacyjny Prawa Cywilnego prac koncepcyjnych nad wprowadzeniem do ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego przepisów regulujących kwestię prowadzenia rozpraw przy użyciu urządzeń technicznych na odległość; autorka: adv. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA.
- Stanowisko – Uwagi Naczelnej Rady Adwokackiej dot. zmian w systemie nieodpłatnej pomocy prawnej; autorka: adv. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA.
- Opinia NRA dotycząca projektu ustawy o zmianie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 7 kwietnia 2022 r., opracowanego przez grupę posłów na sejm RP Klubu Parlamentarnego Prawa i Sprawiedliwości; autorka opinii: adv. dr Magdalena Matusiak-Frącczak, przewodnicząca Zespołu ds. konsultacji projektowanych zmian legislacyjnych w zakresie ich zgodności ze standardami ochrony praw obywatelskich i zgodności z regulacjami prawa Unii Europejskiej w ILiPP NRA
- Opinia Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA w sprawie projektu ustawy - Prawo o adwokaturze oraz ustawy o radcach prawnych (druk senacki 695); autor opinii: adv. Arkadiusz Slisz, członek Zespołu ds. prac parlamentarnych ILiPP NRA
- Opinia NRA do nowelizacji Kodeksu karnego przyjętej przez Sejm 7 lipca 2022 r.; autor opinii: adv. Przemysław Rosati, Prezes NRA
- Stanowisko ILiPP NRA do projektu zmian rozporządzeń MS w sprawie opłat za czynności adwokackie z wyboru i urzędu;
- Stanowisko NRA w sprawie proponowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości zmian w ustawie o nieodpłatnej pomocy prawnej,
- W konsekwencji ustaleń poczynionych w trakcie VIII posiedzenia Rady Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego oraz Edukacji Prawnej, w trakcie którego NRA reprezentowali: stały przedstawiciel NRA w Radzie Aleksander Krysztofowicz i Przewodniczący Zespołu ds. reformy zasad świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej adwokat Mariusz Hassa, ILiPP przekazał stanowisko adwokatury wobec zmian proponowanych w ustawie o nieodpłatnej pomocy prawnej
- Opinia Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA do projektu ustawy o polubownej działalności windykacyjnej i zawodzie windykatora; autorzy opinii: adv. Agata Koschel-Sturzebecher, adv. Magdalena Fertak, adv. Jędrzej Sokół, adv. Dorota Kulińska.
- Opinia NRA do projektu ustawy o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej; autor opinii: adv. Mariusz Godlewski, członek Zespołu "Wymiar sprawiedliwości - Adwokatura przyszłości" ILiPP NRA
- Opinia *amicus curiae* w sprawie wniosku Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczącego zgodności art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 roku o zmianie ustawy Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 1491) z Konstytucją (sygn. akt: K 2/22)

- Opinia NRA do projektów rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości zmieniających rozporządzenia ws. opłat za czynności adwokackie i czynności radcowskie; autorka opinii: adw. Magdalena Grabarczyk.
- Stanowisko Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzorów formularzy dotyczących notarialnego nakazu zapłaty oraz sposobu i miejsca ich udostępniania; autorka stanowiska: adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA
- Wniosek i stanowisko NRA do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie skargi z dnia 16 lipca 2021 r. o stwierdzenie, że przepis § 8 pkt 6 w zw. z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, tj. Dz. U. 2019, poz. 18, ze zm. w zakresie, w jakim przewiduje najniższą stawkę opłaty należną adwokatowi ustanowionemu pełnomocnikiem z urzędu w wysokości obniżonej w stosunku do stawki minimalnej należnej adwokatowi ustanowionemu pełnomocnikiem z wyboru wynikającej z przepisu § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. poz. 1800, ze zm., jest niezgodny z art. 64 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1 zdanie drugie i art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji RP (sprawa o sygn. akt SK 59/22); autorka stanowiska: adw. dr Magdalena Matusiak-Frącczak, przewodnicząca Zespołu ds. konsultacji projektowanych zmian legislacyjnych w zakresie ich zgodności ze standardami ochrony praw obywatelskich i zgodności z regulacjami prawa Unii Europejskiej w ILiPP NRA
- Opinia ILiPP do projektu ustawy zmieniającej ustawę o Sądzie Najwyższym; autor opinii: adw. Francesco Goldoni, członek Zespołu Wymiar sprawiedliwości - Adwokatura przyszłości" ILiPP NRA
- Opinia Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA w sprawie projektu ustawy - kodeks postępowania karnego; autor opinii: adw. Piotr Zemła, członek Zespołu ds. opiniowania i sporządzania projektów legislacyjnych w zakresie prawa karnego i postępowania karnego ILiPP NRA

W 2023 roku:

- Punktowe uwagi i postulaty zmian w prawie karnym (Kodeks postępowania karnego) Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA; autorami uwag są adw. Karolina Wrąbel, adw. Michał Hara i adw. Piotr Zemła
- Stanowisko NRA w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 394 § 1 i 2 oraz uchylecia art. 394 (1)a ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego
- Stanowisko NRA w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 180 ustawy z 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego; stanowisko przygotowała adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP.
- Opinia prawna w przedmiocie rozwiązań legislacyjnych zaproponowanych w senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego; autorem opinii jest adw. Maciej Obrębski
- Stanowisko Naczelnej Rady Adwokackiej w związku z wnioskiem Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie konieczności przedkładania zaświadczeń lekarskich w celu uzyskania zgody na dodatkowe przerwy w trakcie egzaminu adwokackiego na karmienie przez zdającą dziecka piersią; stanowisko autorstwa adw. Doroty Kulińskiej, Dyrektor ILiPP

- Opinia do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy– Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (nr w wykazie UD262) w części obejmującej zmiany projektowane w ustawie Kodeks postępowania cywilnego; autorem opinii jest adw. Magdalena Grabarczyk, Wicedyrektor ILiPP
- Opinia w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku kodeks postępowania cywilnego; opinię sporządziła adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP
- Opinia Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych Naczelnej Rady Adwokackiej do projektu ustawy o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej oraz niektórych innych ustaw; autorem opinii jest adw. Mariusz Hassa przewodniczący Zespołu ds. reformy zasad świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej Instytutu Legislacji i Prac parlamentarnych NRA
- Opinia NRA do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym; autorem opinii jest adw. Mariusz Godlewski – członek Zespołu: „Wymiar Sprawiedliwości w Polsce – Adwokatura dla przyszłości” Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych Naczelnej Rady Adwokackiej
- Opinia do poselskiego projektu o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy; opinię sporządziła adw. Emilia Naumann, członek Zespołu ds. opiniowania i sporządzania projektów legislacyjnych w zakresie prawa rodzinnego i nieletnich ILiPP
- Uchwała Prezydium NRA - apel do Premiera RP o złożenie wniosku do Rady Ministrów o uchylenie w całości rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.
- Opinia NRA do projektu nowelizacji prawa cywilnego o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw w części obejmującej zmiany projektowane w ustawie Kodeks postępowania cywilnego w zakresie problematyki składu sądu.
- Opinia Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA do projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości kwoty bazowej w 2024 r.; autorem projektu jest adw. Mariusz Hassa, przewodniczący Zespołu ds. reformy zasad świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej Instytutu Legislacji i Prac parlamentarnych NRA.
- Opinia do projektu oceny wykonywanych zadań z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej za 2022 rok; autorem opinii jest adw. dr Mariusz Hassa, przedstawiciel NRA w Radzie Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego oraz Edukacji Prawnej, przewodniczący Zespołu ds. reformy zasad świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA.
- Opinia Instytutu Legislacji i Prac parlamentarnych NRA do projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego; autorką opinii jest adw. Karolina Wrąbel, członek Zespołu ds. opiniowania i sporządzania projektów legislacyjnych w zakresie prawa karnego i postępowania karnego ILiPP
- Stanowisko Naczelnej Rady Adwokackiej dotyczące zmian proponowanych w rządowym projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z rozwojem e-administracji, który wpłynął do Sejmu w dniu 18 lipca 2023 roku, w części obejmującej zmiany proponowane w artykułach 39 projektowanej ustawy, które dotyczą ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych

rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym; autorką stanowiska jest adw. Dorota Kulińska - Dyrektor ILiPP.

- Opinia prawna Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA dot. petycji indywidualnej ws. podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z 26 maja 1982 r. Prawo o Adwokaturze, poprzez jednoznaczne uregulowanie zakresu ochrony prawnej przysługującej adwokatowi numer druku P 10-33/23

W 2024 roku:

- Opinia Prezydium NRA do projektów rozporządzeń MS ws. kosztów pomocy prawnej udzielanej z urzędu oraz opłat za czynności adwokackie; Opinia opracowana w oparciu o projekt przygotowany przez adw. Przemysława Rosatiego, Prezesa NRA, adw. Dorotę Kulińską, Dyrektora ILiPP NRA oraz adw. Magdalenę Grabarczyk, Wicedyrektora ILiPP NRA.
- Stanowisko NRA w sprawie reformy systemu nieodpłatnej pomocy prawnej przesłane do Ministerstwa Sprawiedliwości; autorem stanowiska jest adw. dr Mariusz Hassa
- Opinia NRA do przedstawionego przez Ministra Sprawiedliwości (Radę Ministrów) rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa (projekt z 11 stycznia 2024); autorami opinii są członkowie Zespołu "Wymiar sprawiedliwości - Adwokatura dla Przyszłości" ILiPP: adw. dr Monika Haczkowska i adw. Mariusz Godlewski
- Opinia NRA dotycząca rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu zapewnienia reprezentacji dziecka przez reprezentanta dziecka z 8 lutego 2024 r. – projekt z dnia 8 lutego 2024 r.
- Stanowisko uczestników konferencji o systemie nieodpłatnej pomocy prawnej (NPP), która odbyła się w Bielsku-Białej
- Opinia Instytutu Legislacji i Prac parlamentarnych NRA do poselskiego projektu ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę o Trybunale Konstytucyjnym; autorką opinii jest adw. dr Monika Haczkowska – członek Zespołu "Wymiar sprawiedliwości - Adwokatura dla przyszłości" NRA
- Opinia Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych Naczelnej Rady Adwokackiej w sprawie projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu deregulacji prawa gospodarczego i administracyjnego oraz doskonalenia zasad opracowywania prawa gospodarczego wraz z tabelą do zgłaszania do ewentualnych uwag.
- Stanowisko Naczelnej Rady Adwokackiej, popierające petycję adwokata Roberta Pogorzelskiego o podjęcie inicjatywy ustawodawczej zmierzającej do zmiany art. 517j § 2 kodeksu postępowania karnego - Dyżury obrończe w postępowaniu przyspieszonym powinny być odpłatne; autorką stanowiska jest adw. Dorota Kulińska, Dyrektor ILiPP NRA
- Opinia Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych Naczelnej Rady Adwokackiej, do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego z dnia 24 kwietnia 2024 r. obejmującego uchylenie art. 99a k.p.k./SPS-WP.020.128.5.2024/
- Opinia Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych Naczelnej Rady Adwokackiej w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości UC14; opinię przygotowały adw. Katarzyna Dąbrowska, adw. dr Anna Wilińska-Zelek
- Opinia Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA do senackiego projektu ustawy o zmianie Konstytucji RP (druk senacki nr 55); autorką opinii jest adw. dr Monika Haczkowska – członek Zespołu "Wymiar sprawiedliwości - Adwokatura dla przyszłości" NRA

- Opinia Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 21 maja 2024 r., do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego z dnia 24 kwietnia 2024 r., obejmującego zmianę art. 168a k.p.k., art. 237a k.p.k., art. 238 k.p.k. oraz uchylenie art. 168b k.p.k. /SPS-WP.020.127.5.2024/
- Opinia NRA dotycząca rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości kwoty bazowej w 2025 r.; autorem opinii jest adw. dr Mariusz Hassa, przedstawiciel NRA w Radzie Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego oraz Edukacji Prawnej, przewodniczący Zespołu ds. reformy zasad świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej ILiPP NRA.
- Stanowisko NRA dotyczące opublikowanego 26 kwietnia 2024 r. zmodyfikowanego projektu rozporządzenia ministra sprawiedliwości w sprawie sposobu zapewnienia reprezentacji dziecka przez reprezentanta dziecka (A523); dokument podpisany przez adw. Dorotę Kulińską, Dyrektora ILiPP
- Stanowisko NRA dot. reformy systemu nieodpłatnej pomocy prawnej NPP/NPO; stanowisko podpisane przez adw. Dorotę Kulińską, Dyrektora ILiPP
- Opinia Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo o prokuraturze
- Stanowisko Naczelnej Rady Adwokackiej w sprawie petycji nr BKSP-155-X-149/24 w przedmiocie uchylenia art. 4b ust.1 pkt 1 oraz art. 4b ust. 3 ustawy z dnia 26 maja 1982r. Prawo o adwokaturze
- Opinia do projektu ustawy o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej
- Opinia Naczelnej Rady Adwokackiej do projektu rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących (nr 875 w wykazie prac legislacyjnych Ministra Finansów)
- Opinia Naczelnej Rady Adwokackiej dotycząca projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości opłaty za udział w egzaminie adwokackim (B 850; projekt z 28 października 2024 r.)
- Uchwała Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej nr 563/2024 zawierająca opinię Prezydium NRA projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (B854) oraz projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie (B857).
- Opinia Naczelnej Rady Adwokackiej do rządowego projektu ustawy o rejestrowanych związkach partnerskich (UD87) oraz projektu ustawy wprowadzającej ustawę o rejestrowanych związkach partnerskich (UD88) opublikowanego na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w dniu 18 października 2024 r.
- Opinia Naczelnej Rady Adwokackiej do projektu ustawy o systemach sztucznej inteligencji (projekt ustawy nr UC71); autorzy opinii: adw. Paulina Rzeszut - Dyrektor Instytutu LegalTech przy NRA, adw. Mikołaj Śniatała - Członek Instytutu LegalTech przy NRA, adw. Piotr Krzak - Członek Instytutu LegalTech przy NRA, adw. dr Anna Bober-Kotarbińska - Członek Instytutu LegalTech przy NRA, adw. Dominika Królik - Członek Instytutu LegalTech przy NRA, adw. Aleksandra Iskra-Nowiszewska - Członek Instytutu LegalTech przy NRA, adw. Aleksandra Ostręga - Członek Instytutu LegalTech przy NRA, adw. Magdalena Stec – Członek Instytutu

LegalTech przy NRA, adw. Robert Cholewa - Członek Instytutu LegalTech przy NRA, adw. Oskar Grajewski - Członek Instytutu LegalTech przy NRA

- Opinia Instytutu LegalTech przy NRA do rządowego projektu Ustawy o zmianie ustawy o doręczeniach elektronicznych (druk nr 761), zawierająca dodatkowe uwagi do Ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych; autorzy opinii: adw. Paulina Rzeszut, Dyrektor Instytutu LegalTech i adw. Oskar Grajewski, członek Instytutu LegalTech przy NRA

W 2025 roku:

- Opinia Naczelnej Rady Adwokackiej w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (druk sejmowy nr 924); autorem opinii jest adw. dr Artur Kula Członek Komisji Praw Człowieka przy Naczelnej Radzie Adwokackiej
- Opinia Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych Naczelnej Rady Adwokackiej do projektu ustawy o uregulowaniu skutków uchwał Krajowej Rady Sądownictwa podjętych w latach 2018-2023; autorami opinii są: adw. dr hab. Monika Haczkowska, adw. dr Adam Rogala-Lewicki, adw. Francesco Goldoni
- Opinia Centrum Mediacji przy Naczelnej Radzie Adwokackiej i Centrum Mediacji przy Izbie Adwokackiej we Wrocławiu do projektu oceny funkcjonowania ustawy z dnia 10 września 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem polubownych metod rozwiązywania sporów (Dz. U. z 2015 r. poz. 1595); autorką opinii jest adw. dr hab. Monika Haczkowska, Prezes Centrum Mediacji przy Izbie Adwokackiej we Wrocławiu, Członek ILiPP NRA
- Opinia w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (UD 140); autorką opinii jest adw. Monika Gorzách, Przewodnicząca Zespołu ds. opiniowania i sporządzania projektów legislacyjnych w zakresie prawa karnego wykonawczego ILiPP NRA
- Opinia Instytutu Prac Parlamentarnych i Legislacyjnych Naczelnej Rady Adwokackiej dotycząca zagadnień omawianych w punkcie II porządku obrad, tj. dyskusji na temat skutecznej walki w Internecie z hejtem – czy „ślepy pozew” jest sposobem na rozwiązanie tego problemu; autorem opinii jest adw. Maciej Obrębski, Członek Zespołu ds. prac parlamentarnych ILiPP NRA
- Opinia Naczelnej Rady Adwokackiej w przedmiocie ustawy o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (druk senacki nr 272)
- Opinia Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych Naczelnej Rady Adwokackiej do projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks Karny Wykonawczy przedłożonego przez Komisję Sprawiedliwości i Praw Człowieka Sejmu RP w zakresie zmiany art. 217c Kodeksu Karnego Wykonawczego.
- Opinia Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych Naczelnej Rady Adwokackiej do projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks Karny Wykonawczy przedłożonego przez Komisję Sprawiedliwości i Praw Człowieka Sejmu RP w zakresie zmiany art. 215 Kodeksu Karnego Wykonawczego.
- Opinia Naczelnej Rady Adwokackiej w przedmiocie projektu ustawy o wykonywaniu orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (UD 177).

♦ **Petycje i projekty**

Ponadto ILiPP realizował także drugą istotną sferę swej działalności angażując się w procesy legislacyjne i tworzenie projektów konkretnych rozwiązań legislacyjnych dotyczących systemowych rozwiązań prawnych w tym w zakresie propozycji rozwiązań przywracających praworządność i

demokratyczne zasady państwa prawa oraz brał aktywny udział w projektach legislacyjnych dotyczących interesów i wolności wszystkich obywateli.

W kadencji 2021 – 2025 złożono blisko 20 petycji. Petycje złożone do parlamentu w okresie poprzedniej kadencji, zgodnie z obowiązującą zasadą dyskontynuacji pozostawione zostały z końcem minionej kadencji bez rozpoznania. Jedyna petycja, nad którą prace w senacie poprzedniej kadencji zostały zawieszone i podjęte w obecnie kadencji to:

a) Petycja złożona w Senacie 14 września 2022 r. w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej mającej na celu zmianę przepisów prawa, tj. przyjęcia ustawy o szczególnych zasadach prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu pomocy prawnej. W nowej kadencji podjęto ponownie prace nad petycją i obecnie są one nadal kontynuowane. Senacka Komisja Petycji w dniu 13 lutego 2025 r. zdecydowała o zasięgnięciu kolejnych opinii dla tej inicjatywy to jest opinii Ministerstwa Rozwoju i Technologii oraz Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W związku z dyskontynuacją prac parlamentu poprzedniej kadencji w zakresie pozostałych petycji wniesionych przez NRA do końca roku 2023, Prezydium NRA zdecydowało o ponownym ich wniesieniu podejmując następujące decyzje w formie uchwał:

- Uchwała nr 399/2023 Prezydium NRA z 30 listopada 2023 r. – petycja w sprawie zmiany kkw

Proponowane zmiany dotyczą art. 215 i art. 217 kkw. Celem postulowanych zmian (art. 217c) jest zapewnienie osobie tymczasowo aresztowanej pełnej realizacji prawa do obrony, w tym zniesienie barier o charakterze techniczno-organizacyjnym. W poprzedniej kadencji władz samorządowych petycję w tej sprawie NRA złożyła do Senatu X kadencji (uchwała nr 80/2020 NRA z 18 stycznia 2020 r.). Prace nad tą petycją prowadzi sejmowa Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka

- Uchwała nr 418/2024 Prezydium NRA z 4 stycznia 2024 r. – petycja w sprawie zmiany kkw

Celem postulowanych zmian (art. 217c) jest zapewnienie osobie tymczasowo aresztowanej pełnej realizacji prawa do obrony, w tym zniesienie barier o charakterze techniczno-organizacyjnym, w aspekcie prawa do porozumiewania się z obrońcą za pośrednictwem aparatu telefonicznego. W poprzedniej kadencji władz samorządowych petycję w tej sprawie NRA złożyła do Senatu X kadencji (uchwała nr 91/2020 NRA z 6 czerwca 2020 r.). Prace nad tą petycją prowadzi sejmowa Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

- Uchwała nr 420/2024 Prezydium NRA z 4 stycznia 2024 r. – petycja w sprawie zmiany kpk i Poa

Prezydium NRA zdecydowało o ponownym złożeniu tej petycji. Propozycja dotyczą zmian w kpk w zakresie przeszukania pomieszczeń adwokata oraz zastosowania środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia w wykonywaniu zawodu w stosunku do oskarżonego będącego adwokatem (kpk i Poa). Celem postulowanej zmiany ustawy jest wyeksponowanie i wzmocnienie niezależności zawodu adwokata. Ministerstwo Sprawiedliwości w odpowiedzi na tę petycję poinformowało o prowadzeniu prac analitycznych przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Karnego.

- Uchwała nr 421/2024 Prezydium NRA z 4 stycznia 2024 r. – petycja w sprawie zmiany kpk

Celem rozwiązania zaproponowanego w petycji jest zapewnienie każdemu zatrzymanemu pomocy prawnej adwokata lub radcy prawnego na etapie przed rozpoczęciem czynności procesowych lub dowodowych z jego udziałem. Ministerstwo Sprawiedliwości w odpowiedzi na tę petycję poinformowało o trwających pracach nad przygotowaniem przepisów w zakresie postulowanej przez NRA zmiany.

- Uchwała nr 422/2025 Prezydium NRA z 4 stycznia 2024 r. – petycja w sprawie zmiany kpk

Celem petycji jest poszerzenie kręgu podmiotów uprawnionych do wykonywania praw zmarłego pokrzywdzonego, oskarżyciela posiłkowego i oskarżyciela prywatnego, o spadkobiercę zmarłego.

Ministerstwo Sprawiedliwości stwierdziło, że przedstawione w petycji postulaty zmian nie są uzasadnione i nie są w tym zakresie planowane prace legislacyjne.

- Uchwała nr 423/2024 z Prezydium NRA 4 stycznia 2024 r. – petycja w sprawie zmiany kpk i kpc

NRA postuluje w petycji podjęcie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany zasad orzekania o zwrocie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu przez adwokata w postępowaniach cywilnych i karnych. Celem petycji jest jednolite uregulowanie w odniesieniu do procedury cywilnej i karnej, że zwrot kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu sąd przyznaje w oddzielnym postanowieniu, które wydaje po wydaniu orzeczenia kończącego sprawę w instancji, co skutkuje uprawomocnieniem się tego orzeczenia i możliwością jego realizacji, niezależnie od dalszego biegu sprawy. Wypłata wynagrodzenia nie jest uzależniona od prawomocnego zakończenia postępowania, a jedynie od zakończenia sprawy w danej instancji. W konsekwencji pełnomocnik (obrońca) ustanowiony z urzędu otrzymuje należne wynagrodzenie za udzieloną pomoc prawną, w oderwaniu od dalszego biegu postępowania i prawomocności orzeczenia kończącego sprawę. Minister Sprawiedliwości 14 maja 2024 r. wydał rozporządzenia, które przewidują podwyższenie i zrównanie stawek dla adwokatów i radców prawnych z urzędu ze stawkami w sprawach z wyboru. Zapowiedziano też dalsze prace mające na celu kompleksowe uregulowanie spraw wynagradzania za sprawy prowadzone z urzędu. MS poinformował również o powołaniu pełnomocnika do spraw określenia zasad ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata oraz radcę prawnego ustanowionych z urzędu.

- Uchwała nr 439/2024 Prezydium NRA z 1 lutego 2024 r. – petycja w sprawie zmiany kpk

NRA postulowała uchylenie obowiązku sporządzania uzasadnień orzeczeń w sprawach karnych na formularzu uzasadnień i przywrócenia poprzedniej formuły sporządzania uzasadnienia (art. 99a). Z ankiety przeprowadzonej przez NRA również wśród sędziów wynika, że praktycy negatywnie oceniają obowiązek sporządzania uzasadnień wyroków na formularzach. 25 kwietnia 2024 r. do Sejmu RP została wniesiona poselska inicjatywa ustawodawcza obejmująca projekt ustawy zgłoszony w petycji, który zmierza do uchylenia stosowania formularzy uzasadnień w sprawach karnych. Projekt ustawy zgłosiła grupa posłów Klubu Parlamentarnego Polska 2050-Trzecia Droga (druk sejmowy 409). We wrześniu 2024 r. Komisja Nadzwyczajna do spraw zmian w kodyfikacjach odrzuciła projekt ustawy.

- Uchwała nr 442/2024 Prezydium NRA z 8 lutego 2024 r. – petycja w sprawie zmiany kpk

Celem złożonego projektu ustawy jest wyeliminowanie z procedury karnej instytucji „sprzeciwu prokuratora” przy tzw. aresztach warunkowych i przy wydaniu listu żelaznego. Sprzeciw prokuratora jest przejawem oczywistej i nieuzasadnionej ingerencji w orzeczenie wydane przez sąd, a nadto jest środkiem nieproporcjonalnym do osiągnięcia zamierzonego celu.

- Uchwała nr 443/2024 Prezydium NRA z 15 lutego 2024 r. – petycja w sprawie zmiany kpk

Złożony projekt ma na celu przywrócenie zakazu wykorzystywania przeciwko obywatelom dowodów pozyskiwanych w sposób nielegalny. W związku z tą petycją posłowie KP Polska 2050 - Trzecia Droga podjęli inicjatywę ustawodawczą, wnosząc do Sejmu RP projekt ustawy o zmianie kpk (zmiana art. 168a i 237a oraz uchylenie art. 168b), który zmierza do wprowadzenia przepisów przywracających zakaz wykorzystywania przeciwko obywatelom w postępowaniu karnym tzw. owoców zatrutego drzewa (druk sejmowy 410). Po pierwszym czytaniu poselski projekt skierowano do Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach.

- Uchwała nr 475/2024 Prezydium NRA z 4 kwietnia 2024 r. – petycja w sprawie zmiany kpc i kpk

Celem złożonego projektu ustawy jest m.in. wprowadzenie jako rozwiązania fakultatywnego, obok istniejącego tradycyjnego, możliwości składania przez adwokatów za pośrednictwem Portalu

Informacyjnego sądów powszechnych środków odwoławczych w sprawach cywilnych i karnych oraz dalszych pism procesowych w postępowaniu odwoławczym. Prace nad petycją podjęła senacka Komisja Petycji.

- Uchwała nr 476/2024 Prezydium NRA z 18 kwietnia 2024 r. – petycja w sprawie zmian przepisów kkw

NRA postuluje wprowadzenie zmian zapewniających skazanym odbywającym kary pozbawienia wolności realizację ich elementarnych praw i gwarancji (m.in. prawo skazanego do skargi, zasady kontaktów telefonicznych osadzonych z obrońcami i pełnomocnikami, możliwości telefonicznego kontaktu osadzonych z bliskimi). W lipcu 2024 r. Ministerstwo Sprawiedliwości poinformowało, że propozycje zmian są analizowane przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Karnego.

- Uchwała nr 528/2024 Prezydium NRA z 27 czerwca 2024 r. – petycja w sprawie zmian w kpc

Postulowane zmiany mają na celu uproszczenie procedury i pomoc obywatelom w dostępie do wymiaru sprawiedliwości. Projekt nowelizacji został przygotowany przez Ośrodek Badawczy Adwokatury. Ministerstwo Sprawiedliwości poinformowało, że projekt został przekazany Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego i włączony przez nią w prowadzone prace.

- Uchwała nr 554/2024 Prezydium NRA z 24 października 2024 r. – petycja dot. przepisów podatkowych

Celem proponowanej nowelizacji ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy o podatku od towarów i usług jest poprawa warunków wykonywania zawodu w obszarze związanym z płaceniem podatków. W listopadzie 2024 r. petycja została skierowana do rozpatrzenia przez senacką Komisję Petycji.

- Uchwała nr 570/2024 Prezydium NRA z 5 grudnia 2024 r. – petycja dot. uchylenia ustawy o lekarzu sądowym

Prezydium NRA postuluje uchylenie przepisów ustawy o lekarzu sądowym i pozostawienie każdemu lekarzowi prawa do wystawiania zaświadczeń usprawiedliwiających niestawienie w sądzie z powodu choroby. Ministerstwo Sprawiedliwości nie zaproponowało żadnego rozwiązania istniejącego problemu braku lekarzy sądowych, mimo kilukrotnych interwencji Prezesa NRA. W lutym 2025 r. petycja została skierowana do sejmowej Komisji ds. Petycji i do senackiej Komisji Petycji. Więcej informacji o tych działaniach znajduje się poniżej w niniejszym rozdziale.

- Uchwała nr 623/2025 Prezydium NRA z 20 marca 2025 r. – petycja w sprawie zmian w kpk

Prezydium NRA złożyło petycję w sprawie zmiany art. 87 kpk. Celem proponowanych zmian jest zagwarantowanie osobom niebędącym stronami w postępowaniu karnym – w tym świadkom i pokrzywdzonym – prawa do ustanowienia pełnomocnika bez konieczności uzyskiwania zgody organów procesowych.

W tej kadencji również NRA na posiedzeniach plenarnych podejmowała decyzje o złożeniu petycji dotyczących następujących przepisów:

- Uchwała nr 21/2021 NRA z 11 września 2021 r. – petycja w sprawie zmiany Prawa pocztowego

NRA postulowała dodanie w art. 37 ust. 4a Prawa pocztowego punktu 4, mówiącego, że doręczenie korespondencji rejestrowanej adwokatom i radcom prawnym nie mogłoby być realizowane poprzez pozostawienie jej w oddawczej skrzynce pocztowej, bez wyraźnej dyspozycji adresata. Spod regulacji art. 37 ust. 4 Prawa pocztowego wyłączone są już: sądy, trybunały, prokuratura i inne organy ścigania oraz komornicy sądowi. NRA postuluje wyłączenie także adwokatów i radców prawnych. Komisja ds. Petycji Sejmu RP na posiedzeniu 10 marca 2022 r. przychyliła się do tych postulatów i postanowiła podjąć inicjatywę ustawodawczą w zakresie nowelizacji Prawa pocztowego. Ostatecznie do uchwalenia zmian przez Sejm nie doszło.

- Uchwała nr 91/2023 NRA z 14 stycznia 2023 r. – petycja w sprawie zmiany ustawy covidowej

NRA zdecydowała o złożeniu petycji ws. zmiany ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Celem projektu było uchylene przepisów dotyczących funkcjonowania wymiar sprawiedliwości wprowadzonych w czasie stanu epidemii, a następnie stanu zagrożenia epidemicznego, w tym dotyczących wprowadzenia jednoosobowych składów sądów, wstrzymujących bieg przedawnienia karalności przestępstw i przestępstw skarbowych, a także odnoszących się do preferowania rozstrzygania spraw na posiedzeniach niejawnych. Projekt był przedmiotem obrad sejmowej Komisji ds. Petycji, która nie uwzględniła postulatów NRA.

28 marca 2024 r. Prezydium NRA zdecydowało o poparciu złożonej przez adw. Roberta Pogorzelskiego w interesie publicznym petycji o podjęcie inicjatywy ustawodawczej zmierzającej do zmiany art. 517j § 2 kpk poprzez dodanie, że dyżury obrończe w postępowaniu przyspieszonym pełnione są odpłatnie, a minister sprawiedliwości w rozporządzeniu określi wysokość wynagrodzenia za pełnienie takiego dyżuru. Obecne brzmienie przepisów prowadzi do obciążania adwokatów kosztami zapewnienia obywatelom właściwego dostępu do wymiaru sprawiedliwości. Adw. Robert Pogorzelski wytoczył powództwo przeciwko Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie o zapłatę wynagrodzenia za świadczenie pomocy prawnej z urzędu w związku z pełnieniem dyżuru, o którym mowa w art. 517j § 1 kpk.

NRA poparła również petycję adw. Roberta Pogorzelskiego w sprawie zmiany art. 136 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. Postulat zmiany dotyczy tego, aby również adwokat lub radca prawny mogli być obrońcami pośła, wobec którego toczy się postępowanie o uchylenie immunitetu. Obecnie poseł może ustanowić obrońcę tylko spośród innych pośłów.

♦ Inne aktywności Instytutu

W kadencji obejmującej lata 2021 - 2025r. Instytut angażował także swoją aktywność w sprawy około legislacyjne, które jednak związane są wprost z wykonywaniem zawodu adwokata.

- W tym zakresie, w lipcu 2021 r. prowadzone były przez przedstawicieli Instytutu, ze szczególnym zaangażowaniem adw. Przemysława Rosati, Prezesa NRA rozmowy z Ministerstwem Sprawiedliwości i Koordynatorem ds. wdrażania systemu informatycznego kontaktów sądów z pełnomocnikami. Wymiana korespondencji, liczne spotkania przyniosły efekt w postaci uruchomienia z końcem listopada systemu doręczeń elektronicznych i uzyskiwania potwierdzenia daty tego doręczenia w ramach istniejącego Portalu Informacyjnego Sądów Powszechnych, co powinno znacznie uporządkować pracę w kancelariach i ograniczyć niepokój adwokatów wynikający z funkcjonowania systemu doręczeń w ramach Portalu Informacyjnego Sądów Powszechnych.
- Oprócz aktywności na forum legislacyjnym w zakresie wprowadzonych rozwiązań podatkowych, w ramach Polskiego Ładu, pod auspicjami ILiPP w wyniku działań Prezesa NRA adw. Przemysława Rosati udostępniono wszystkim adwokatom opracowanie autorstwa prof. Adama Mariańskiego *Poradnik Polski Ład dla adwokatów, niejasne plusy, oczywiste minusy*.
- W związku z podnoszonymi w środowisku adwokackim kwestiami niejednolitej interpretacji przez sądy przepisów dotyczących wysokości zasądzanych na rzecz adwokatów kosztów postępowań, w których adwokaci działają jako obrońcy lub pełnomocnicy z urzędu, Instytut opracował i udostępnił adwokatom merytoryczną analizę zgłoszonych wątpliwości, rekomendację do przedkładania sądom orzekającym w takich sprawach, stanowisko oraz wzór

wniosku o zasądzenie kosztów uwzględniających interpretację prawną wynikającą z przeprowadzonej analizy.

- NRA przygotowała też i udostępniła wzory dokumentów w zakresie dostosowania do wymogów wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (AML).

♦ Konferencje

Instytut był także w okresie mijającej kadencji organizatorem lub współorganizatorem konferencji, dotyczących zagadnień prawnych związanych z wykonywaniem zawodu adwokata, a także kwestii ustrojowych dotyczących ochrony porządku konstytucyjnego i praworządności w Polsce.

Konferencja „Wymiar Sprawiedliwości w Polsce – perspektywa przyszłości” – 3 edycja

W latach 2021-2023 Instytut wspólnie w Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego był organizatorem trzech edycji konferencji naukowej „Wymiar Sprawiedliwości – Perspektywa Przyszłości”.

Po Konferencji ukazały się publikacje prasowe i komentarze z pozytywnymi ocenami merytorycznych aspektów Konferencji, jej przebiegu i organizacji. Tym samym wydaje się, że Konferencja odniosła oczekiwany skutek w postaci zainicjowania w środowisku prawniczym, a szczególnie adwokackim, dyskusji na temat koniecznych do przeprowadzenia zmian w prawie, wymaganych dla uzdrowienia sytuacji wymiaru sprawiedliwości w Polsce po 2016 roku. Konferencja w szeroki i powszechny sposób stanowiła nie tylko ważny merytoryczny przyczynek w dyskusji nad problemami wymiaru sprawiedliwości, ale także bardzo pozytywnie wpłynęła na wizerunek adwokatury jako środowiska ustawowo zobligowanego do udziału w kształtowaniu i współtworzeniu prawa w Polsce.

Ponadto Instytut był współorganizatorem następujących konferencji:

- 10.06.2022 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach odbyła się konferencja *W labiryncie pomocy prawnej „z urzędu” - czas na poważne zmiany* zorganizowana przez Naczelną Radę Adwokacką oraz ILiPP NRA.
- 27.10.2023 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego odbyła się konferencja *Między postępowaniem rozpoznawczym a egzekucyjnym*. Organizatorami konferencji byli: Naczelna Rada Adwokacka, Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, Izba Komornicza w Warszawie
- 26.01.2024 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego odbyła się międzynarodowa konferencja *Od 'soft law' do wiążących regulacji. Jak wdrażać zapisy CSDDD*, zorganizowana przez Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, Naczelna Rada Adwokacka
- 08.03.2024 r. w Bielsku-Białej odbyła się konferencja naukowa *Nieodpłatna pomoc prawna jako element budowania społeczeństwa obywatelskiego*. Współorganizatorami byli Naczelna Rada Adwokacka, Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych i Akademia Nauk Stosowanych w Bielsku-Białej. Kontynuacja tego przedsięwzięcia przewidziana jest także, z uwagi na brak uwzględnienia stanowiska adwokatury i pozostałych uczestników procesu udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej w pracach legislacyjnych Ministerstwa Sprawiedliwości, także w roku bieżącym. Konferencja zaplanowana jest na 9 maja br.

IV. PODSUMOWANIE

Reasumując wskazać należy, że działalności ILiPP w kadencji 2021 -2025 określić można mianem istotnej, dynamicznej, rozbudowanej i efektywnej. Bez wątpienia w minionym okresie ta aktywność NRA przyniosła adwokaturze wymierne korzyści zarówno w sferze legislacyjnej jak i wizerunkowej. W odbiorze zewnętrznym dostrzec można w związku z działalnością Instytutu powrót adwokatury do pozycji w której jej głos stanowi istotny element debaty publicznej wpływający na kształtowanie rzeczywistości. Zainteresowanie głosem NRA wyrażanym w ramach prac Instytutu w okresie mijającej kadencji znacznie wzrosło, a prezentowane przez adwokatów stanowiska i poglądy stały się medialnie dostrzegane, szeroko komentowane i społecznie niezwykle istotne, co wpływa na przywracanie adwokaturze jej niepodważalnie istotnego miejsca w społeczeństwie i w strukturze wymiaru sprawiedliwości. Dziś także, między innymi dzięki pracy i zaangażowaniu członków Instytutu, adwokatura odzyskała donośny i ważny głos w dyskusji parlamentarnej. Projekty realizowane przez Instytutu realizują wytyczne i zadania nałożone przez Krajowy Zjazd Adwokatury w 2021 roku zgodnie z planem, założeniami i terminami wytyczonymi także w uchwałach NRA obejmujących roczne plany działalności NRA.

adwokat Dorota Kulińska
Dyrektor Instytutu Legislacji
i Prac Parlamentarnych
Naczelnej Rady Adwokackiej